

Telefon Meselesi Tahki- kat Safhasına Girdi

Fazla Ücret Alındı İse İadesi Mevzubahs Olmıyacak Mı ?

Telefon Şirketinin abunelerinden fazla ücret aldığı iddiası dün biraz daha vuzuh kesbetti. Ortaya atılan noktai nazara göre: "Mayıs 929 tarihli müzeyyil mukavelelerinin bir maddesi mucibince Telefon Şirketi tesisatını otomatik yapacak, buna mukabil de hükümet kambiyo temevvüçlerini kabul edecekti. Bu mukaveleye göre İngiliz lirasının her iki yüz kuruş yükselmesinde tarifelere yüzde on zam edilecek İngiliz lirasının aynı nisbette düşmesi takdirinde ise yüzde on tenzilât yapılacaktı. Bu maddeye göre hazırlanmış olan ve elyevm tatbik edilmekte bulunan tarife ise İngiliz lirasının (1140) kuruş olduğu zaman tespit edil-

mişti. Halbuki İngiliz lirası bu tarihten sonra (665) e kadar düşmüştür. Mukavele mucibince bu tarifenin çoktan tenzil edilmesi lâzımgelmektedir..

Dümd de yazdığımız gibi Belediye ortaya atılan bu noktai nazarla alâkadar olmuş ve tetkikata başlamıştır. Belediye Reisi Muavini Hâmit Bey dün bir muharririmize bu hususta şunları söylemiştir:

— Bu hususta tetkikat yapıyoruz. Resmen Şirkete de müracaat edeceğiz. Belediye Şirketler Komiseri Muzaffer Bey bu işle meşgul olmaktadır.

★
Şirkette Ne Deniliyor?

Telefon şirketinde hükümet (Devamı 11 inci sayfada)

İTTİHAT ve TERAKKİ

Nasıl Doğdu, Nasıl Yaşadı, Nasıl Öldü ?

Bugün 8 inci Sayfamızda

Yakın tarihimizin en mühim, en caulı, aynı zamanda da en feci devri, hiç şüphesiz (İTTİHAT ve TERAKKİ) devridir.

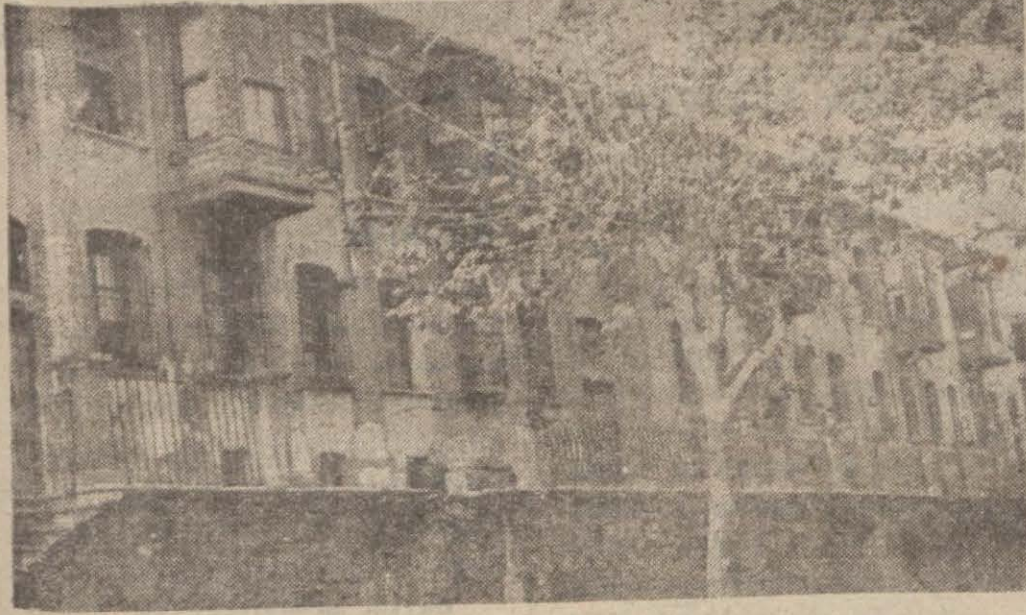
Fakat içinde yaşamış ve muhtelif safhalarına şahit olmuş olmanıza bakarak yakından tanıdığınızı zannettiğiniz bu devrin içyüzünü tamamen bilmediğinizi söylersek hiç şaşmayınız!

Bu iddiamızı size filen ispat edeceğiz. Filhakika elimize öyle vesikalar, öyle deliller geçti ki bunları okuduktan sonra şimdiye kadar şahıslar ve vak'alar hakkında verdiğiniz hükümleri değiştirmeye mecbur olacaksınız. Bu vesikalari, ve delilleri (İTTİHAT ve TERAKKİ Nasıl doğdu, nasıl yaşadı ve nasıl öldü?) ismini taşıyan eserimizde göreceksiniz. Sizi şimdiden temin edelim ki: Yeni tefrikamız hakiki vak'alara istinat etmekle beraber bir roman kadar heyecan ve merak verici bir eserdir.

Bugün 8 inci Sayfamızda Okuyunuz!

İstanbul'da Evkafın Olmayan Bina Yok Gibidir

Taksim'de Yeni Yapılan Muazzam Apartmanlar Da Dahil Olarak...

Türbede Evkafa ait olan bir sürü bina Bir müddettenberi İzmir'de bulunmakta olan Evkaf umum müdürü Rüştü Bey dün şehrimize geldi ve anlaşıldı ki: — Evkafın İzmirde muazzam (Devamı 6 inci sayfada)

İKİNCİ TABİ

Tayyare Piyangosu bugün çekildi. Liste 9 uncu sayfamızdadır.

Azgın Mandanın Marifetleri

Ereğli, (Husul) — Evvelki gün mezbaha önüne getirilen bir mada kan kekrettau ahralmaz birdcabiro kudurarak birkaç kişiyi yaralamıştır.

Azgın manda, evvelâ kendisini götüren küçük bir çocuğu sürükliyerek bayılmış, bir demirci dükkânına hücumla bir adamı yaralamış ve caddeye doğru kaçarken, Seyit ağa isminde bir hademeyi boynuzlarla yere çarpmış ve ağır suretle yaralamıştır.

Azgın manda ufak bir çocuğu da boynuzladuktan sonra köy yoluna doğru kaçmaya başlamıştır.

Diplomatlara Hükmeden Gizli Kuvvetler

Hint İstiklâl Hareketi Ve Entelicens Servis

— 16 —

Yazan: Berndorf

Kısa Bir Hulâsa

Hindistanın müstakbel idaresini tesbit etmek üzere Sir Con

Simon'un riyaseti altında bir heyet Hindistana gidiyor, tetkik (Devamı 10 ucu sayfada)

Gençler Ne Düşünüyor ?

Her İnsan Mutlaka Mukaddes Bir Varlık Tanır

Korkakların Hayat Hakları Yoktur

Kemal Kadir B.

Gençlerimizin inkılâp, hayat, iktisadî buhran, aile ve din mevzuları karşısındaki düşüncelerini hergün yazıyoruz. Bugün de An-

Sorduğumuz Sualler:

- 1 — Türk inkılâbı hakkında ne düşünüyorsunuz, ve bu inkılâbı nasıl anlarsınız ?
 - 2 — Cemiyetin geçirdiği buhrana karşı kendinizi kuvvetli hissediyor musunuz ?
 - 3 — Dindar mısınız ?
 - 4 — Aile hakkındaki telâkiniz nedir ?
 - 5 — Hayattan korkuyor musunuz ?
 - 6 — Nasıl bir hayat istersiniz ve nasıl yaşamak istersiniz ?
- Genç karilerimiz bu suallere doğrudan doğruya matbaamıza göndermek suretile cevap verebilirler.

kara Hukuk Fakültesi mezunlarından Mühürdar oğlu Kemal Kadir Beyin cevaplarını dercediyoruz.

(Devamı 8 inci sayfada)

Haydutların İzi Üzerinde...

Zabıta, Son Dakikada Sağlam Bir İpucu Ele Geçirdi

Beyoğlunda Rumeli hanında işlenen feci cinayetin bütün sırları el'an kördüğüm halindedir. Yalnız dün geç vakit ortaya çıkan yeni bir ihtimal, polise başka bir çenedon harekete getirmiş, tahkikat daha derin bir safhaya girmiştir. Bu suretle yeni izler üzerinde yürümek, cinayetin esrarını açmak, katili veya katilleri ele geçirmek mümkün olacaktır.

İlk Şüpheler

Kısa bir hulâsa yapalım: Meçhul şerirler salı günü akşam Rumeli hanının 51 numaralı dairelerinde Madam Antuvanet isminde bir kadını elektrik telile boğarak öldürmüştü. Fiacıyı haber aldığı dakikadan itibaren tahkikat girişen polis, ilk hamlede boğulan kadının münasebette bulunduğu

kimseleri sorguya almıştı. Kadının oğlu Konstanten

Efendi de sorguya çekilenler arasında bulunuyordu. İsticvap tamamlandıktan sonra tahakkuk etmiştir ki Konstanten Efendi annesile dargındır, iki senedenberi annesinin yanına uğramamıştır. Konstanten Efendi, Bu hakikat üzere serbest bırakılmıştır.

Ne Söylüyorlar?

Bir muharririmiz dün öldürülen kadının oğlu ve gelini ile görüştü. Konstanten Ef. diyor ki: — Polis çok uğraşiyor. Katili bulmak için bizim malûmatımıza da ihtizam görüldü. Bildiğimiz şeylerin hepsini polise söyledik. Polisler, bütün ihtimalleri göz önünde bulunduruyor. Annemin kimlerle görüştüğünü, annemin evine

(Devamı 11 inci sayfada)

Halkın Sesi

Ağacın Fayda Ve Ehemmiyeti

Belediye şehrin çıplak yerlerini ağaçlarla süslemeye karar verdi. Bu hususta halkımız diyor ki: Muhsin Bey (Kumkapı nişancısı) — Her Türk gibi her ecnebidde İstanbul tabii güzelliğine meftun oluyor. İki büyük denizi ve iki zengin kıyıyı birleştiren nokta üzerindeki bu güzel şehrin yalnız bir noksanı vardır. O da ağaçtan ve yeşiliktен mahrum kalmış olmasıdır. Eger sokaklarımız, meydanlarımız ve bahçelerimiz ağaçlandırılmasa İstanbul cazibesini artıracaktır. Belediye buna karar vermiştir. Halkta evlerini ve bahçelerini ağaçlarla süslemelidir.

Abdülkadir Bey [Beyazıt Mithatpaşa mahallesi 97]

— İnsan Sarayburnundan Beyoğlu tarafına bakarsa yalnız ve çıplak bir dağ manzarası görür. Bu yeknesak manzara insana melâl verir.

Bu binalar arasında yer yer ağaçlar yükselse her halde manzaraya başka hususiyet verir. İstanbulun suyu bol ve toprağı münbit olduğu halde ağaçsız kalmış her halde büyük bir küsur ve noksanıdır. Ağacın süsbütân ve bedii menfaatlerini anlamak lazımdır. Şehrin bir ağaç siyaseti olmalıdır.

Ibrahim Fey (Süleymaniye Medrese sokağı 18)

— İstanbul çok çıplaktır. Ağaçlandırılması lazımdır. Meselâ Fatih - Edirnekapi caddesine ağaç dikildi. Fena mı oldu? Bütün caddelerimiz böyle olmalıdır. Her İstanbullu da evine sene de üç beş ağaç dikse İstanbulun her halde manzarası değişir, daha sevimli olur.

Fuat B. (Eminönü Balıkhanesi sokağı 34)

— Belediye geçen sene Üsküdar ve Beylikdüzü yoluna ağaçlar dikti, hemen hepsi tuttu. Güzel İstanbulun çehresi de böyle ağaçlarla süslenmelidir. Bizde birçoğumuz ağaç bayramları olur. Fakat bu iş ciddi tutulmadığı için tek bir ağaç tutmadı.

Saki B. (Edirnekapi Sultan hamamı 71)

— Azizim son zamanlarda caddelerdeki büyük ağaçların dibine bir balta musallat oldu. Başka memleketlerde bir ağacın kesilmesi bir adamın idamı kadar mühimdir. Ağaç işine çok dikkat etmemiz lazımdır.

Yeşil Etiket

Bu Meselenin Halli Müşkül Görünüyor

Kontenjan listeleri mucibince ithali yasak olduğu halde piyasaya birer kiloluk yeşil etiketli paketlerle muslin ve vual çorap, eldiven ve yaka getirilmektedir. Mesele İktisat ve Dahiliye Vekâletlerine aksetmişse de henüz bu sahada bir karar verilmemiştir. Yerli çorap fabrikaları bundan müteessir olduklarını söylemekte ve bu şekildeki ithalatın yasak ed ilmesini istemektedirler. Bununla beraber bu şekildeki ithalatın yasak edilmesinin müşkülce olduğu ve alınacak kararın yeşil etiketli paketler itilâfına dahil olan bütün memleketlere tesir edeceği söylenmektedir.

DANIŞLI HABERLER

Kızılca Kıyamet Koptu!

Beyoğlu'nda Beş Kadın Biribirine Girdi İkisii Fena Halde Dayak Yedi

Dün Beyoğlunda Tarlabasında müthiş bir kadın kavgası olmuş, bir ana ve kızı adamakıllı dayak yemiştir. Zabitanın tahkikatına göre hâdise şöyle geçmiştir: Tarlabası caddesinde oturan Leman, Havva ve Emine isiminde üç hanım bir dedikodu yüzünden aynı caddede oturan Madam Mari ile kızı Öjeniye dayak atmışa karar vermişlerdir. Üç hanım dün Madam Mari'nin evine gitmişler, sokaktan bağırıp çağırma başlamışlardır. Fakat bu sözlerle pencereden Madam Mari cevap verince kızılca kıya-

met kopmuştur. Çünkü bu cevap üzerine sokakta bulunan üç hanım yerdere kaptıkları taşları madamın evine fırlatmışlar, bütün camları aşağıya indirmişlerdir. Hâdise bununla da kapanmamış, evinin taşlanmasına fena halde kızan Madam Mari ile kızı heyecan ve hiddetle sokağa inmişler ve bundan sonra da beş kadın saçsaça, başbaşa kavgaya başlamışlardır. Fakat üç kadın Madam Mariyi ve kızı Öjeni'yi fena halde döverek yere sermişlerdir. Biraz sonra yetişen polis memurları kavgacı kadınları yakalamış, karakola götürmüştür.

Cuma Günü

İlkmektep Talebeleri Propaganda Yapacaklar

Milli İktisat ve Tasarruf haftasında mekteplerde talebelere tasarruf ve iktisat mevzuları etrafında konferanslar verilecektir. Ders plânları da buna göre hazırlanacaktır. Alınan kararlara göre önümüzdeki cuma günü İlkmektep talebeleri muhtelif semtlerde sessizce dolaşacaklar ve halka tasarruf, yerli mal kullanmak fikrini aşılıyacaklardır. Bu sene yine mekteplerde güzel yazı müsabakası yapılacak, tasarruf hakkında en iyi yazı yazanlara mükâfat olarak üzüm, incir, fındık vesaire verilecektir.

Bir Kadın

Eski Dostunun Evini Tamtakır Birakmış

Taksim'de Hacıahmet sokağında oturan manav Süleyman Efendinin eski metresi ve elyevm Kalyoncu'da gözlüklü Ruhiye'nin evinde oturan Nimet isiminde bir kadın hırsızlık cürmüyle yakalanmıştır. Bu kadın evvelsi akşam eski dostu Süleyman Efendinin evine giderek kapının kilidini kırmak suretile içeriye girmiş, yorgan, çarşaf vesair eşyalarla beraber 80 lirasını çalarak savaştı. Zabita Nimet'i yakalıyorak tahkikata başlamıştır.

Buğday Geldi

Dün Anadolu'dan İstanbul'a 68 vagon ve 994 çuval buğday gelmiş ve iyi mallar 7-7,5 kuruştan satılmıştır.

Yol Açıldı

Samsuna Tiren İle Gidebilirsiniz

İstanbul - Samsun demiryolu hattı ayın on beşinci günü akşamından itibaren işletmeye açılmıştır. Haydarpaşadan Samsuna ilk tren cuma günü saat 17,40 ta kalkacaktır, bundan sonra muntazaman her hafta Haydarpaşadan Samsuna pazartesi, çarşamba ve cuma günleri birer tren hareket edecektir. Haydarpaşadan cuma günü kalkan tren Samsuna pazar günü ve pazartesi günü hareket eden tren çarşamba günü, çarşamba günü hareket eden tren de cuma günü saat 20,05 te muvasalat edecektir.

Samsun'dan da İstanbula her cumartesi, Salı ve perşembe günü birer tren kalkacaktır. Samsun'dan cumartesi günü kalkan tren Haydarpaşaya pazartesi günü, salı günü hareket eden tren perşembe günü, perşembe günü kalkan tren de cumartesi günü saat 10,25 te muvasalat edecektir.

İstanbuldan Samsuna ve Samsun'dan İstanbul'a bir yolcu birinci mevkide 60 lira 40 kuruşa, ikinci mevkide 49 lira 53 kuruşa, üçüncü mevkide ise 31 lira 33 kuruşa seyyahat edebilecektir. Samsun'da açılacak yerli mallar sergisi münasebetile bu yeni hat üzerinde bu ayın 12 sinden gelecek ayın 11 ine kadar yolcuların yüzde 40, eşyadan ise yüzde 50 tenzilât yapacaktır.

Afyon Yükseldi

İhracat için piyasadan afyon satın alınmaya başlanmıştır. Bunun üzerine afyon piyasası düşmüştür.

İmaretler

Evkaf İmaretlerinden İstifade Mümkün Mü?

Hilâliahmer cemiyeti, mekteplerdeki kimsesiz ve fakir çocuklara yemek verebilmek için Evkafın imaretlerinden de istifade edilmesini düşünmüş, yalnız Üsküdar ve Lalelide birer imaret bırakılmıştır. Şimdi haftanın muayyen günlerinde bu iki imarethanede kimsesizlere çorba ve yemek verilmektedir. Diğer imaretlerin karşılığı evvelce Aşar vergisinden alınan hisse ne temin edildiği için elyevm İmaret varidatı olarak tahsisat mevcut değildir.

Ahırlar

Fennî Ahır İçin Verilen Müddet Eitti

Ahırların fenni bir şekle sokulması hakkında verilen son müddet te bitmiştir. Beyoğlu tarafındaki ahırların hepsi yeni şekle sokulmuştur. Yalnız İstanbul tarafındaki ahırlardan yüzde on kadar kapatılmıştır. İttihaz olunan bir karara göre bu kapatılan ahırların sahiplerine, inşaata başladıklarını ispat eder etmez derhal bitinciye kadar ahırlarını açmak için müsaade verilmektedir. Yalnız Kadıköy tarafındaki ahır sahipleri için müddet tekrar mayısa kadar uzatılmıştır.

Darülfunun Divanı

Darülfunun Divanı bugün öğleden sonra toplanacaktır.

Borç Tahvili

Dün Para ve Esham borsasında düyünü muvahhida 54,5 üzerinden muamele görmüştür.

Günün Tarihi

Gazi Enstitüsü Genişletiliyor

Aldığımız haberlere göre Maarif Vekâleti Ankaradaki Gazi Enstitüsünü genişletmeye karar vermiştir. Gelecek seneden itibaren Enstitünün ihzari kısmı lügvedilecek, Enstitüye yalnız lise mezunları alınacaktır. Aynı zamanda d. İstanbuldaki Yüksek Muallim Mektebi gelecek seneden itibaren Gazi Enstitüsüne nakledecektir. Bu teşkiliattan sonra lise muallimleri yalnız bu enstitüden çıkacaktır. Enstitü Müdürü Hasan Âli Bey dün Ankaraya gitmiştir.

Bir Konferans

Hukuk fakültesi müderrislerinden Muslihiddin Âli Bey bugün saat 6,5 da Darülfunun Hukuk salonunda (Türk gençliğinin mes'uliyeti) mevzu bir konferans verecektir.

Bir Şikâyet

Bazı akaliyet mekteplerinin Türkçe muallimleri dün Maarife müracaat ederek maaşlarını peşin ve muntazam almadıklarını şikâyet etmişlerdir. Maarif Müdürlüğü mektep idarelerine bu hususta iltihada bulunmuştur.

Karısını Yaralamış

Kasımpaşa'da oturan kazancı köy Süleyman isiminde biri geçimsizlik yüzünden zevcesi Firdes Hanımı kundura ile başından tehlikeli surette yaralamıştır.

Başını Yardı

Dün Fındıklı'da odun işkelesinde bir kavgaya olmuş, manav tayfağı yapan Rifat ve Ahmet isiminde iki kişi dövüşmeye başlamıştır. Bir aralık kavgaya büyümüş ve Rifat yerdere kapmış, bir odunla Ahmedin başını yarmış, kaçarken yakalanmıştır.

Köprü'nün Kapanması

Bazı sabahlar köprü'nün geç kapanması hakkındaki şikâyetlerle Belediye alâkadar olmuş ve tahkikat yapılmıştır. Öğrendiğimize göre bundan sonra köprü'nün geç kapanmasına dikkat edilecektir.

Tavuk Kolerası Azaldı

İki aydanberi Kadıköy, Erenköy ve Fatih taraflarında salgın bir halde tavuk kolerası hüküm sürüyordu. Belediye Baytar Müdürlüğü hastalığı ihbar edenlerin tavuklarına aşı ve serum tatbikine başladığı için son zamanlarda hastalık biraz hafiflemiştir.

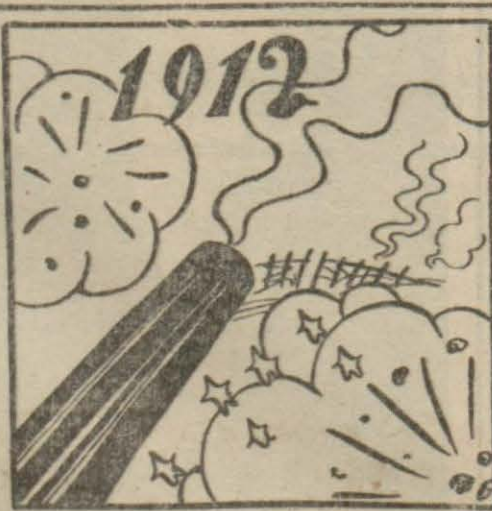
Baytar Müdürlüğü'nün kanaatine göre hastalık şimdiye kadar çoktan geçmiş olacaktır. Fakat tavuk sahipleri ölen tavukları sokaklara atmak ve hasta tavukları tecrit etmemek suretile hastalığın devamına sebep olmaktadır. Ölü tavuklar yakılmalı veya gömülmelidir. Bazı kimselerin de hasta tavuklarını belediye baytarlarına tevdi ettirmedikleri anlaşılmıştır.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

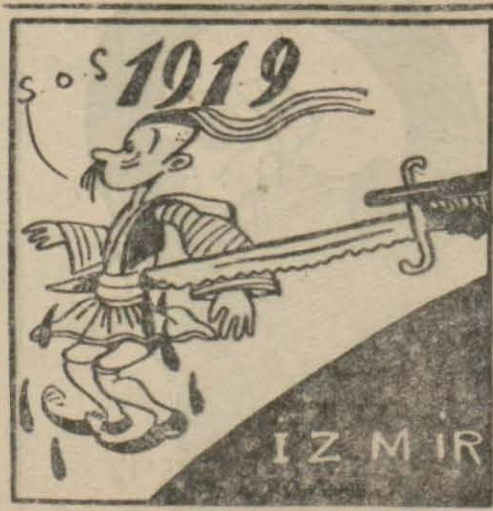
1 — Tamam üç harp gördüm Hasan Bey..

... Balkan harbi..

... Harbiumumi..

... İstiklâl harbi..

... Bu üç harpte de kafandan üç kurşun yedim, hepsi derimi sıyırdı geçti, bana bir şey olmadı. Hasan Bey — Tebrik ederim azizim. Pek kalın kafalı imişsin!

Hergün

Mündericamızın çokluğundan dercedilememiştir.

Erzin'de Türkçe Ezan Okundu

Erzin, 10 (Hususi) — Süleymaniye camii Başmüezzini Hafız Kemal Efendi dün şehrimize geldi ve şehrimizde Türkçe ezan okudu. Bu vesile ile halk sevinçli tezahürat yaptı. Hafız Kemal B. aynı zamanda ezanı buradaki müezzinelere talim etti. Nahiye Müdürü ve Belediye Reisi B.lerin delaletiyle okunan bu ezan ve mevlüt burada çok derin bir intiba bırakmıştır.

Suphi Mehmet

Ankarayı Ziyaret

Ankara, 10 (Hususi) — Efgan Kralı Hazretlerinin kardeşinin yakında Ankarayı ziyareti bekleniyor.

Yeni Tevkifat

İskân Meselesinden Yeni-
den 6 Kişi Tevkif Edildi

Ankara, 11 (Hususi) — Meydana çıkarılan İstanbul İskân Müdürlüğündeki sulistimalden dolayı altı kişi tevkif olunmuş, diğer mazuunların da gayri mevkuf olarak muhakemeleri için hazırlanan evrak Devlet Şûrasına gelmişti. Devlet Şûrası bu husustaki tetkiklerini bitirmiş ve diğerlerinin de tevkiflerine karar vermiştir. Mevkuf adedi on altı bulmaktadır.

Mübadele İşleri

Muhtelit Mübadele Komisyonuna mayıs nihayetine kadar tahsisat verilecek, o tarihe kadar işlerin bitirilmesine çalışılacaktır.

İhtikâr Meselesi

Vilâyet İhtikâr komisyonunun elinde birçok işler olduğu halde, zamanın sık sık istifası yüzünden komisyon bir türlü toplanamıyor. Bu yüzden adliyeden komisyona gelen işler yüzüstü kalmıştır.

Kaçakçılar

Cenupta 18 Kaçakçı Yakalandı

Ankara, 10 — Geçen hafta içinde cenupta 18 kaçakçı yakalanmış, 460 kilo şeker, 320 kilo ipeki, 350 kilo gaz, 18 eşek, 7 deve ve 48 koyun müsader edilmiştir.

Yeni Bir lâyiha

Bankalarda bulunan halkın tasarruf paralarının korunması için bir kanun lâyihası hazırlanmıştır.

Gaziantep'te

Türkçe Ezan Ve Kamet Okunmağa Başlandı

Gaziantep (Hususi) — Dört gündüzen beri bütün camilerde ezanlar ve kametler türkçe olarak okunmaya başlamıştır. Halk bunu gayet tabii karşılamaktadır. Şimdi camiler eskisinden fazla kalabalık olmaktadır.

Son Postanın Resimli Makalesi

■ Aldatmak ■

1 — Bazı kimseleri her vakit aldatabilirsiniz.

2 — Bazan herkesi aldatabilirsiniz.

3 — Fakat her vakit herkesi aldatamazsınız.

SON TELGRAF HABERLERİ

Mısır Hükûmetinin Vaziyeti

Notamızda Sui Tefehhüm İzale Edilmiş, Mesele Kapanmıştır

Ankara, 11 (Hususi) — Fes meselesi hararetini kaybetmiş ve yeni bir intizar devresi başlamıştır. Burada hâdiseye kapanmış nazarile bakılmaktadır. Mısır hükûmetinin notamızı alınca sui tefehhümün izale edilmiş olduğunu anlıyacağı tahmin edilmektedir. Maamafih Mısır hükûmetin bu meseledeki garip telâkkisi burada nazarı dikkati celbetmektedir. Hâdiseler başlar başlamaz Havas ajansı derhal tahkikat yapmış ve Royter ajansının musanna telgrafını tezkibetmiş, ve bunu Anadolu Ajansının bir tezkibi takip etmiştir.

Her iki tezkip Mısırın bütün gazetelerinde çıktığı halde resmî gazete ile sarayın naşiri efkârı olan gazetede intişar etmemiştir.

Şu vaziyetlere göre Mısır hükûmeti böyle bir hâdiseye zühuruna sanki ötedenberi muntazır bulunmuş hissi uyanmıştır. Çünkü Mısır sefiri Abdülmelik Hamza Bey de kendisinden mesele sorulduğu zaman bayramımızda fevkalâda iltifat gördüğünü, fes hâdisesinin şahsı için bir hakaret addedilemeyeceğini bildirmiştir.

Mısır hükûmetinin sefirinin izahına rağmen ortaya hiç yoktan bir hâdiseye çıkarması çok derin bir hayreti mucip olmuştur.

Maamafih yukarıda da söylediğimiz veçhile mesele kapanmış addedilmektedir. Notamızın Mısır Hariciye Nezaretine tevdiini müteakıp her iki notanın neşredilmesi muhtemeldir.

Yakacık'ta Bir Otomobil Kazası Oldu Bir Ölü Yedi Yaralı Var

Evvelki gün Yakacıkta bir otomobil kazası olmuş, iki kadın olmak üzere sekiz kişilik kabile tüccardan Recep Beyin bizzat kullandığı bir otomobile Yakacığa giderlerken Arıcılar deresi üzerinde uçuruma yuvarlanmışlardır.

Kaza neticesinde Recep Bey ölmüştür. Diğer

yedi kişi de muhtelif yerlerinden ehemmiyetli surette yaralanmışlardır. Kazaya Recep Beyin direksiyonu biran elinden bırakması sebep olmuştur.

Yaralılarından Recep Beyin hizmetkârı Alinin yarası çok ağır olduğu için derhal hastahaneye kaldırılmıştır. Kaza hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Tarihî Evrak

Heyeti Vekile Tasnif Kararnamesini Tasdik Etti

Ankara, 11 (Hususi) — Tarihî vesikaları bir araya toplamak ve tetkik etmek vazifesile teşkil olunacak komisyona ait kararnameyi Vekiller heyeti tasvip etti. Komisyon, ayda 150 lira ücret alacak bir reis ile üçer lira gündelikli üç aza ve ikişer lira gündelikli on kâtipten mürekkep olacaktır.

Kurt Hücumu

Edirne, 10 (A. A.) — Uzunköprüden gelen haberlere göre Havranlı, Çavuşlu ve Süleymaniye köylerinin yollarında kurtlar pusu kurmaktadır. Bir köylü elindeki tüfeğiyle canını zor kurtarmıştır.

Türk Bulgar Dostluğu

Ankara 11 (Hususi) — Geçenlerde Türk-Bulgar münasebetleri hakkında beyanatta bulunan Bulgar Başvekili M. Muşanofun sözlerini Hâkimiyet milliye gazetesi tahlil etmekte, bu beyanatın Türkiyede büyük bir memnuniyet uyandırdığını yazmaktadır.

Defterler Basıldı

Ankara, 10 (Hususi) — Dil derleme defterlerinin basılı nümuneleri Ankaraya gelmiştir.

Millet Meclisinde

Ankara, 11 (Hususi) — Ekseriyet almadığı için Millet Meclisi dün toplanamamıştır.

Fırka'da

Sihhat Ve Milî Müdafaa Vekilleri İzahat Verdiler

Ankara, 11 (Hususi) — Halk Fırkası meclis grubunun dünkü içtimanda Sihhat Vekâletine ait meseleler müzakere ve tetkik edilmiş, Sihhat Vekilinin bu hususta beyanati dinlenmiştir. Bu meyanda muhtelif hatipler de söz almışlardır. İkinci celsede Millî Müdafaa Vekilinin izahatı dinlenmiştir.

İntihap Encümeni

Ankara 10 (Hususi) — Adliye intihap encümeni ayın yirmisinde toplanacaktır.

Siirt Mektupçusu

Ankara, 11 (Hususi) — Görülen lüzum üzerine Siirt mektupçusu Atif B. vekâlet emrine alınmıştır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Köylülerden, sahip oldukları hayvan başına muayyen bir sayım vergisi alınır. Evvelce hayvanlar kıymetli idi. Bu sayım vergisi de ağır gelmiyordu. Şimdi hayvan fiyatlarında büyük bir düşüklük var. Bu sebeple sayım vergisinin de tadil edileceği söylenmektedir.

Filhakika Anadolu'dan bildirildiğine göre, bazı yerlerde bir koyun 2 lira, bir keçi, bir ve ya yarım lira, bir manda 15 liraya satılmaktadır. Halbuki evvelce bir koyun 15, bir keçi 10, bir manda 100 liraya satılırdı.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Bulama, Üzüm, Ceviz,
Fındık Yiyelim
Ve Pekmez İçelim!

M. N.

Geçen gün, bir kahvaltı sofrasında bana peynir ve reçelin yanısıra bulama ikram ettiler.

Ev sahibi Hanımefendi, bu tabaktan almamı tavsiye ederken âdeta benden özür diler gibi idi.

— Efendim, bizim hizmetçinin köyden gelen bir akrabası getirmiş, diyordu, biz de kadıncağızın bu hediyesini kahvaltılık soframıza kattık. Bilmem nasıl bulacaksınız? Biz fena bulmadık.

Büyük harp yıllarında, şeker kıtlığı esnasında ağızımıza tat getiren bu eski aşınayı tanıyamamak, tatmamış olmamak imkânı yoktu. Beş on sene fasıldan sonra tekrar tattığım bu yerli tatlı pek hoşuma gitti.

Sonra düşündüm: Ev sahibi, bana Anadolu'nun hâlis Türk üzümünden yapılmış, içinde vatan toprağından emilmiş tat bulunan bu güzel tatlıyı ikram ederken neden utanır gibi, özür diler gibi davrandı?

Bu mukaddeme, bize Osmanlı devirlerinden kalmış kötü bir yadığardan başka bir şey değildir.

Köylünün konuşma dilinde kullandığı öz türkçe kelimeleri kaba türkçe bulan, köy buğdayının lezzetini zorla fena gösteren ve nihayet vatan mahsulünün yenilmesini, memleket dokumalarının giyilmesini ayıp sanan Osmanlı zihniyeti...

Daha bitmemiş olan mücadelelerimizin içinde bu kötü teleklle ile döğüşmek te vardır.

Son zamanlarda Maarif Vekâleti çok yerinde bir karar verdi. Bu karar üzerine, artık, gece yatışı mekteplerinde talebeye sık sık, kuru üzüm, kuru incir ve ceviz gibi memlekette yetiştirilen besleyici yiyecekler veriliyor.

Aynı endişeyi evlerimizde, lokantalarımıza, ziyafetlerimize, düğünlerimizde ve eğlencelerimize kadar götürebiliriz.

Bir kahvaltı sofrasında memleket üzümünden yapılmış canım pekmeze onun koyusu olan bulama mutlaka yer tutmalıdır.

Memleket ceviz ve fındığını yiyerek hem beslenmeli, hem de müstahsil vatandaşları kazandırmalıyız.

Kuru üzüm ve incir tatlılarımızın içinde mutlaka bulunmalı, hatta pasta yerine, kahve yerine misafirlerimize ikram olunmalıdır. İzmir'de kuru incirin kavrulup kaynatılarak kahve gibi içildiğini haber alıyoruz. Tecrübelerin muvaffakiyetle neticelendiği de söyleniyor.

Vatan saadetinin cephelede kan dökmekle elde edildiği günlerde bu vazifeye seve seve koştan Türk vatandaşı, aynı saadetin vatan malını kullanmak ve bunu kendine faydalı itiyatlar hâline sokmak mevzu bahis olunca, bundan kaçmıyacaktır.

Siyah yüzlü kahveyi hudutlarımızda içeriye sokmak için ne kadar ak akçe harcadığımızı, çay sandıkları için verdiğimiz paranın kaç kırıncı altın ettiğini hesaplayacak olursak bu vazifenin bütünlüğü gözümüzde canlanır.

Kahvaltı sofrasına oturan ve yahut eşine dostuna çay ziyafeti veren vatandaş, sofrasında pekmezi, üzümü, bulamayı, inciri, cevizi ve fındığı, eksik etmesin.

Memleket Manzaraları

Düzce'de
Bataklıklar
Kurutuldu

Düzce (Hususi) — Yetmiş senelik bir tarihe malik olan Düzce'de şayanı dikkat bir imar faaliyeti vardır. Düzce'nin etrafını saran ve şehri bir hastalık kumkuması haline koyan bataklıklar Sıhhiye Vekâleti tarafından kurutulmuş ve bu saha ahali tarafından münbit ve mahsuldar tarlalar haline getirilmiştir. Halk mütemadiyen çalışmakta, köy yolları kum ve çakılla döşenmekte, her yerde kanallar açılmakta, köprüler kurulmaktadır. Kasaba içerisinde üstü açık ve hasta lâğım varsa kapatılmıştır. Şimdiye kadar 31900 metre dere temizlenmiş, 12062 metre ark açılmış, 1178004 metre murabbaı bataklık kurutulmuş, 89600 ağaç kesilmiş, ve bütün bu işler için 7,5 ton mahlût ilâç sarfolunmuştur.

Sıtmalı kanların temizlenmesi için de azami gayret sarfedilmektedir. Sıtmalı muntakadaki bütün köylüler senede iki defa muayeneye tâbi tutulmakta ve hasta olanlar tedavi edilmektedir. Şimdiye kadar 9636 kişi muayeneden geçmiş, 4455 kişinin hasta olduğu anlaşılmış, bunlardan 2909 kişinin tedavisi ikmal edilmiştir. Sıtma Mücadele Heyetimizin faaliyet sahası 46 kasaba ve 130 köye inhisar etmektedir.

Salihli'de

Bir Hayır Cemiyeti
Teşekkül Etti

Salihli (Hususi) — Binbaşı Şekip Beyin refikası Lütfiye Hanımın riyasetinde olmak üzere Banka Müdürü Tuğut, Doktor Sâlim, Manifatoracı Abdullah ve Mustafa Beylerden mürekkep bir Hayır Cemiyeti tesis edilmiştir. Bu Hayır Cemiyeti mekteplerde 50 fakir çocuğa hergün yiyecek ve giyecek vermeye başlamıştır. Müessesileri takdire şayandır.

Salihli'de Bir Çay Ziyafeti

Salihli (Hususi) — Muallimler Birliği bir çay ziyafeti tertip etmiştir. Ziyafette şehrin bütün güzideleri bulunmuş, ziyafeti müteakip yine muallim beylerden mürekkep bir heyet tarafından alafranga bir konser verilmiştir.

Bucak'ta

Garip Bir Buğday
Hırsızlığı Yapıldı

Bucak (Hususi) — Pazar yerinde Hacı Hasan Ağa ile Osman ustanın buğday ambarlarında garip şekilde bir hırsızlık yapılmış, 200 şinik buğday çalmıştır. Hırsızlar buğday çalmak için ambarm duvarını burğu ile delmişler ve buradan akan buğdayı çuvallara doldurup götürmüşlerdir.

Afyon'da

Çok Kıymetli Asarı
Atika Bulunuyor

Afyon (Hususi) — Emirdağ kazasının Hisar köyünde, kadim Amoryom harabelerinde Bizans devrine ait çok kıymetli altı başlık bulunmuş ve asarıatika deposuna nakledilmiştir.

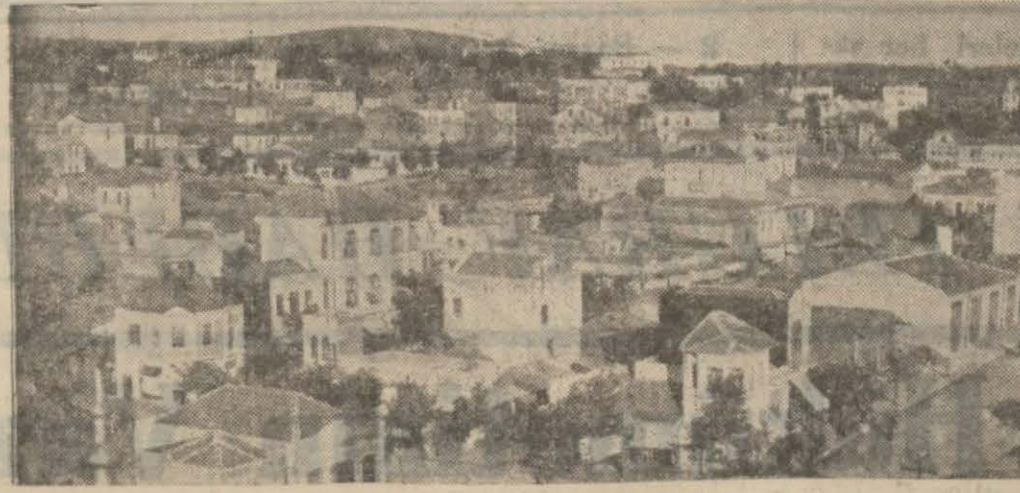
Bundan başka hangi devre olduğu anlaşılamayan bir İla-Roma ve Bizanslılara ait eskükât bulunmuştur.

MEMLEKET HABERLERİ

Bandırma Çok Güzelleşti

Çalışan Bir Halk Ve Fa'al Bir Belediye
Yeni Bir Şehir Kurmaktadır

Bandırma (Hususi) — Bandırma mühim bir ticaret merkezidir. İktisadî buhran tesirleri diğer yerlere nisbeten burada daha az hissedilmektedir. Bahkesir, Karacabey, Gönen, Erdek ve Edincik havalisi halkının kısmi azamı Bandırma tarikiyle İstanbulla geçmekte ve ticarî muameleleri de buraca yapılmakta olduğundan memlekete mühim miktarda para

Bandırma'nın umumî manzarası

birakmakla beraber Belediyemize de yüksek bir varidat temin etmektedir. Şirin Bandırmanın gay-

zur ehafisi az bir zaman zarfında boş kalan yangın yerlerini yeni yeni binalarla doldurmuşlardır. Her ay yalnız iskeleden on iki bin lira kazanç temin eden belediyemiz azami gayret sarfile memleketi imara çalışmakta ve (290) bin lira sarfile Bandırma'ya on saatlik mesafede bulunan tath su köyünden iyi su getirtmektedir.

Muzaffer

Fenike'de

Çeltik Fabrikasında Nefis
Pirinç İstihsal Ediliyor

Fenike, (Hususi) — Bu sene Fenikenin çeltik zeriyesi 10,000 dönümü mütecevizdir. Birkaç bin dönümü susuzluk ve bu araziye mebzulen sulayan Alakır çayının kuruması yüzünden kâmil mahvolmuştur. Elde edilen miktar bir milyon kilodan fazladır. Hasadın nihayeti alınmış köylünün yüzü gülmüştür.

Öyle ümit olunur ki önümüzdeki mevsimde çeltik zeriyesi büyük bir inkişafa nail olacak ve daha fenni bir surette zeriye yapılacak. Geçen sene tesis edilen çeltik fabrikasından çok temiz ve ecnebi pirinçlerine kat kat faik nefasette pirinç istihsal edilmektedir. Bu netice köylüye yepyeni bir ziraat çığı açmıştır. — F. N.

İzmitte Çok Heyecanlı
Bir Maç Yapıldı

İzmit Idman Yurdu Oyuncuları

İzmit, (Hususi) — Tersane sahasını dolduran binlerce seyirci önünde İdman Yurdu ile İttihatspor takımları arasında bir revanş maçı yapılmış, çok heyecanlı bir oyun oynanmış, fakat her iki takım da hiç sayı yapamadan berabere kalmışlardır.

Merzifon Muayene Ve
Tedavi Evi

Tedavi evi ve hükümet Doktoru Ahmet B.

Merzifon, (Hususi) — Geçen sene açılan muayene ve tedavi evi, kasabamız için büyük bir varlıktır. Bu hayır yuvasının tedavi ettiği hasta miktarı bugüne kadar 1562 kişidir. Bunlardan 371 ine bedava ilâç verilmiştir. Müesseseye hükümet tabibi Ahmet Bey bakmaktadır. Burası adeta küçük bir hastane nümunesidir. Beş yatağı vardır.

Antalya Gümrüğünde Tebeddülât

Antalya (Hususi) — Gümrük Başkâtibi Necmi Bey Mardin Rüsumat Muhasibi Mes'ullüğüne tayin edilmiş, yerine İstanbul İthalât Gümrüğü Başkâtibi Mustafa Bey gelmiştir.

Sındırğı'daki Tütün Kaçakçıları

Sındırğı (Hususi) — Kınık köyünde İbrahim, Mehmet ve Şaşı Hakkının tütün kaçaklığı yaptıkları anlaşılmış, cümlesi İhtisâs Mahkemesine sevk edilmişlerdir.

Antep'te

Büyük Bir Maarif
Hareketi Var

Gaziantep, (Hususi) — Vilâyetimizin, bu sene maarif sahasındaki faaliyeti kayde şayandır. Vilâyetimizde tamam 70 mektep ve bu mekteplerde de 151 muallim vardır. Okuyan talebe miktarı 4127 dir. Bu yılın geçen seneye göre dörtte bir fazladır.

Bu sene Maarif Müdürlüğü sahai faaliyetini millet mekteplerinde teksif etmiştir. Yalnız merkez vilâyetle kaza merkezlerinde olmak üzere 25 millet mektepleri açılmıştır. Devam eden halkın miktarı, geçen seneye nazaran çok fazladır.

İzmit'te

Bir Yangın Çıktı Hemen
Söndürüldü

İzmit, (Hususi) — Unkapanı çarşısında sebzeçi Recep Ef. nin dükkânından yangın çıkmış etrafa sirayete meydan verilmenden söndürülmüştür. Yangının mangaldan sıyrılan ateşten çıktığı anlaşılmış, Recep dikkatsizliğinden dolayı adliyeye verilmiştir.

İktisadî Bahisler

Adana'da
Çekit Buhranı
Var Mıdır?

Adana, (Hususi) — Burada çekit buhranından endişe edilmektedir. Bütün Adanalılar şimdi bununla meşguldürler. Hükümetin şimdinen tedbirler almamasından bahsedilmektedir. Buhrandan memnun olacakları tahmin edilen çekit yağı fabrikalarının da buhrandan hararetle bahsetmeleri tuhaf ve garip görülmektedir. Bu sene ekilecek pamuk ve koza yerinin dönümü bilinmeden buhrandan bahsedilerek fevkalâde tedbirler istenmesi acele bir hüküm addedilmektedir. Ekilecek dönüm miktarı 750,000 ilâ 1,500,000 gibi birbirine uzak rakamlar ile ifade olunmaktadır. Maamafih bu sene ekilecek dönüm miktarının geçen senekinden az olması çok muhtemeldir. Bu sene pamuğa hazırlanan dönüm miktarını 900,000 dönüm olarak kabul ve bir dönüm için de altı okka çekit hesap edersek çiftciye ekim için 5,400,000 çekit lâzım olacaktır. Hayvanlara yem olarak da bir o kadar hesap edilirse çiftçimizin bu seneki çekit ihtiyacı 10-11 milyon okka kadar olur. İhtiyaç plânçosu bu olduğuna göre acaba elde ne kadar çığit vardır, işte bu belli değildir. 930-931 pamuk rekoru temiz ihracat ve dahili sarfiyeye birlikte 75,729 balye eder. Bundan alınan 30 küsur milyon okka çekitten on milyon küsur okkası çiftçinin yemlik ve tohumluğuna ve on iki milyon okkası dahildeki çekit yağı fabrikalarının istihlakine sarfedilmiş, sekiz milyona yakın bir kısmı da çekit halinde harice gönderilmiştir.

Bu sene rekorun 35,000 37,500 balye ve bundan alınacak çekide 15-16 milyon okka olacak denebilir. 10-11 milyon çekit ihtiyacı karşıladıktan başka 5-6 milyon okka çığidin artacağı anlaşılmaktadır. Eğer çekidin ihracına müsadekâr davranılırsa işin sarpa saracağı muhakkaktır. Buhran henüz doğmamıştır. İş kökünden ve etrafı tetkik etmeden buhrandan bahsetmek doğru olmaz gerektir.

Keşan'da

Şap Hastalığı Çıktı - Mektepler Bir Müsamere Verdi

Keşan, (Hususi) — Kazamızda ve mülhakatında şap hastalığı zuhur etmiş, bu yüzden hayvan pazarı kapanmıştır.

Zafer ve İnönü Mektepleri müştereken bir müsamere tertip etmişlerdir. Müsamere Halk Fırkası salonlarında verilmiş, yüzlerce davetli hazır bulunmuştur. Mini mini mektepliler müsamerede çok muvaffak olmuşlardır.

Adana'da

Mevsim Hastalıkları
Başgösterdi

Adana, (Hususi) — Mevsim hastalıkları ehemmiyetli surette meşgul olunmaktadır. Bu havalide eylevm göze çarpan hastalıklar kızamık, lekeli humma, menenjit hastalıklarıdır. Fakat tedbirler zamanile alındığı için korkulacak vaziyet yoktur.

Siyaset Âlemi

Dünya Niçin Belini Doğrultamıyor?

Bütün dünyada işlerin yolunda gitmediği ni anlamak için büyük bir bilgi ve görgü sahibi olma ihtiyacı yok. Yükselen sıkıntı avazları, bize, insanların içinde çırpındıkları kâbuslu vaziyeti kâfi derecede aydınlatıyor.

Şimdiye kadar bu sıkıntının sebepleri, giderilmesi çareleri hakkında yazılan günlük makalelerle cilt cilt kitapların miktarını tesbit etmek mümkün değildir. Her halde, bu yazı ve kitap masrafları, çaresi bulunmak için uğraşılın derdin devası uğrunda sarfedilmiş o'saydı, bana kalırsa, sıkıntı yükü birhaylı hafiflerdi.

Geçen gün, İlalettayın bir cenabi gazetesi göze gezdirirken fikrim hep bu hesaplara meşgulü. Tesadüfen, aşağıya sıraladığım fıkralar gözümü ilikti. Aynen naklediyorum:

Beynelmül hokkabazlar sindikası, Paris'te senelik kongresini akdetmiştir. sindikanın Fahri azalarından Altın Daire Belediye Reisi M. Simon, Dördüncü Daire Belediye Reisi Denneri, Sen me'b'usu Korbeyye, Sen me'b'usu Grasyen, sabık belediye meclis reisi Lönarçan ve sair... de bu kongrede hazır bulunuyorlardı.

Şimdiye kadar İngiltere'nin Sükses hapishanesinde iki doktor vazife görüyordu. Bunlardan biri Bağbekimlik, diğeri de onun muavinliğini yapıyordu. Tasarruf yapmış olmak için muavim doktor kadro harici bırakılmıştır. Fakat bu muamele yapıldıktan sonra anlaşılmalıdır ki esasen bu zat, bu vazifeyi fahri olarak görmekte idi.

Almanya, cep zırlısı denilen ve müthiş bir çarpıp kuvvetini haiz olduğu söylenen üçüncü gemiyi de tezgâha koyunca Fransa telâşa düştü. Dünkerk isimli müthiş bir gemi yapıyor. Bu gemi, başbaşa Almanların şu cep zırlısı ile başa çıkacak kabiliyetidir.

Fransanın bu hazırlığını gören İngiltere ise üç yeni direnavt yaptırmayı karar altına almıştır. Amerika ile Japonya'nın takınacakları tavrı ve hareket merak uyandırıyor.

Yukarıki fıkraları okuduktan sonra ben, kendi kendime mevcut buhranı doğuran yara üzerine parmağımı bastım gibi geliyor. Eğer herkes kendi ihtisarı ile meşgul olmayıp ta hokkabazın işi hokkabaza bırakılmazsa, eğer tasarruf yapmak maksadıyla zaten fabrikalı çalışan hüsnü niyetli bir adam kapı dışarı edilirse ve eğer bu yarışa bir nihayet verilmeyip te silah yarışa bir nevi fiskeye ile su atmaya yarışına kalp olunursa elbette ki bu sıkıntıdan kurtulmak mümkün olmaz.

Bu, şu demektir: 2 x 2 = 4 Süreyya

HARİCİ TELGRAFLAR

Fransa Borcunu Verecek Fransız Maliye Nazırı Borçların Ödenmesine Taraftar Amma..

Paris, 10 — Amerika Fransaya verdiği cevabı notasında, borçlu devletlerin borçlarının ilgasına ait hiçbir ümit vermemektedir. Nota evvelki itilâfların yeniden tetkik ve bu suretle Amerikaya bahsedilecek iktisadi menfaatları ve tabdidi teslihat meselesinin süratla halli meselelerinden bahsedilmektedir.

Amerikanın cevabı parlamento okunmuştur.

Gazetelerin neşriyatına göre hükümet bazı kayıtlar ileri sürerek 15 kânunuevvel taksitini ödeyecektir. Parlamento birkaç gün evvel temamlı teydiye aleyhinde idi. Gazeteler bu fikir tahavvülüne işaret etmektedirler.

Maliye Nazırı Jermen Marten de şahsen teydiye taraftar olduğunu söylemiştir.

İngiltere ödiyor

Londra, 10 — Hükümet 15 kânunuevvel taksitini alını olarak ödemek niyetindedir. Bu husustaki nota yakında gönderilecektir.

Faci bir infilak

Newyork 10 — Kentuki civarında Harlen kömür madeninde bir infilak olmuş ve 18 kişi kaybolmuştur. 10 naış bulunmuştur.

Ford İyileştii

Detroit 10 — Kendisine fitak ameliatı yapılan otomobil karalı Ford iyileşmiş ve işlerle meşgul olmaya başlamıştır.

Rayhiştığ Tatil Edildi

Berlin 10 — Rayhiştığ içtimalarını tehr etmiştir. Kânunusanide toplanacaktır.

Beşler Konferansında İhtilâf Devam Ediyor

Cenevre, 10 — Beşler Konferansında M. Mak Donald, Amerika murahhası Norman Davis ve İtalyan murahhası Aloisi, Alman murahhası Fon Nörat nezdinde teşebbüste bulunmuşlarsa da bir nokta nazar yakınlığı elde edememişlerdir.

Bir Fransız gazetesinden: Bir gazeteci soruyor: «Tabdidi teslihat konferansı gayesine vasil oluyor mu?» Cemiyet Akvam umumî kâtib'i: «Şimdilik bundan sonra toplanacak olan tabdidi teslihat konferanslarına iştirak edecek devletleri Alfabe sırasile tasuif ediyotuz!» cevabını veriyor.

Hitler Çok Müşkül Bir Çıkmaz Karşısında

Berlin, 10 — Hitlerin başlıca muavinini olan M. Joj Strase 3 haftalık bir mezu iyet istemiştir. Bu müddet zarfında siyasetle meşgul olmayacaktır. M. Strasenin bu çekilişi Hitlerler arasında bir ihtilâf çıktına, ve fırkanın büyük bir buhran geçirmekte olduğuna bir delil addedilmektedir.

Yunanistan'ın İngiltere'ye Olan Borcu

Atina, 10 — İngiliz Sefiri, Yunanistan'ın İngiltere'ye olan borcunu ısrarla istemektedir. Gazeteler, İngiltere'nin harp borçları meselesi dolayisile Amerika'ya verdiği cevaptan istifade etmekte, Yunanistan'ın şimdiye kadar bütün teahhütlerini yaptığını, şimdiki müşkülâtın gözönünde tutulmasını ve bazı kolaylıklar gösterilmesini istemektedirler.

Almanya'da Affı Umumi

Berlin 10 — Siyasi veya iktisadi mücadeleler dolayisile mahkûm olanlar hakkında bir affı umumi kanunu kabul edilmiştir.

M. Troçki Geliyor

Roma, 10 — M. Troçki Brendizi'ye vâsil olmuş ve vapurla İstanbul'a hareket etmiştir.

mektedir. M. Strase'den sonra Hitlerin maruf muavinlerinden M. Federin çekilmesi bu kanaati kuvvetlendirmiştir. Fırkanın diğer mutedil bulunan reislerinin de çekileceğine dair bir şayla vardır. Siyasi mehafil Nazi fırkasının çok nazik bir vaziyette olduğu kanaatinde.

Yugoslavlının Hareketi Protesto Edildi

Roma 10 — Yugoslavlının Dalmacya'da Roma'nın ve Venediğin medeniyet eserlerine karşı yaptıkları hakareti protesto etmek üzere Ayan Meclisine iki taktir verilmiştir. Venedik vatanperverler cemiyeti bu hareketi protesto etmiştir.

Bir Yangın Faciası

Edmonton, 10 — Bir yangında 4 çocuk yanarak ölmüştür.

Haydutlar Bir Bankayı Soydular

Boynes Ayres 10 — Dört haydut bir bankaya hücum etmişler, bir memuru öldürmüşler, 18 bin piyast çalarak kaçmışlardır.

Turizm Konferansı

Roma 10 — Beynelmül Turizm konferansı açılmıştır.

Gönül İşleri

İki Kadını Bedbaht Edince...

«Otuz dört yaşındayım. On dört sene evvel evlendim. Refikamın benden büyük olmasına rağmen, bana karşı gösterdiği merbutiyet dolayisile bir vicdani vazife addederek evlendik. Bugün on ikisini bitirmek üzere olan kızım, yedisini ikmale yeltenen bir oğlum var. Bütün bunlara rağmen Anadolunun istihlâsını müteakip Ankaraya gelerek bir vekâletten kâtiplikten müemeyizliğe kadar yükseldim. Ve nihayet memuriyet hayatına veda ederek Ankaranın mühim bir ticarethanesinde yüsekçe bir maaşla muhasebeciliğine girdim. İşte bütün talisizliğim buradan başlıyor. Zira para ve refah noktasından gülen ve yükselen hayatım, bu müessesede bir etajyer olarak devam eden bir genç kızın aşkına esir oldum.

Sevdiğim bu kız da bana karşı çok derin bir rabita ile bağlanmıştı. Nihayet ilk refikamı ve çocuklarımı ihmal ederek bu ailemin nezdinde kalıma daha doğrusu bu aile içinde, aile hayatında bulamadığım saadeti bana temin edebilecek bir ikinci yuva kurmaya teşebbüs ettim. Aldığım para her iki ailenin refah içinde geçinmesine kâfi gelirken, bir gün patronla aramızda tahaddüs eden ufak bir ihtilâf yüzünden vazifemi terktim. Halen Ankarada yine mütevazi bir memur olarak yaşıyorum.

İlk zamanlar çok samimiyet gösteren ikinci refikam son zamanlarda çok büyük hırçınlıklara başladı. İlk defasında, birinci refikamla birlikte oturduğumuz evi terkederik annesinin yanına gitti. Yalvardım. Ağladım ve nihayet ikimiz bir ev tutarak oraya taşındım. Bu evde bir hafta mes'ut yaşadık. Fakat annesinin tezviratı yüzünden kavgalar birbirini takip etti ve yine ayrıldık. Bundan da ilk çocuğum var. Şimdi ayrı yaşıyoruz. Fakat çok kıskanç olduğum için ne yapacağımı şaşırırım. Bana akıl öğretiniz.

B. K.

Bu zat benden akıl istiyor. Fakat ben Onun mektubunu kendisine yol göstermek için değil, bu kabil felâketlere maruz bulunan safdil gençleri ikaz için naklediyorum. Okuyun ve ibret alın.

HANIM TEYZE

TEFRİKA NUMARASI: 18

CEPHE GERİSİ

"MILLİ ROMAN"

Muharriri: Burhan Cahit

Binbaşı Faruk bu bağbaşa çay sofrasında iki saat kadar kaldı. Her şeyden konuştular. Yalnız kendilerine bağlı insanların adı ve havadisı geçmedi.

Bu akşamki yemek davetini o çay ziyafetinde hazırlamışlardı. Binbaşı Faruk saat sekizde apartmanına geldiği zaman genç kadını yine yalnız buldu.

Açık sarı abajurlardan sızan güneşe benzer aydınlık salona bir akşam rengi vermişti.

Bu sarışın kadının çok gezmekten, çok sefahattan hoşlanmadığı anlaşılıyordu.

Havesini, zevkini daha ziyade evine ve tuvaletine bağlamış görünüyordu.

Genç zabiti ince bir teklifsizlikle karşıladı. Bu dostluk hemen bir hafta içinde okadar kuvvetlenmişti ki birbirlerini uzun zaman kaybetmiş ve sonra bir tesadüfle karşılaşmış iki arkadaş gibi konuşuyorlardı.

Binbaşı Faruk çapkın bir erkek değildi.

Hatta bekârlığı bile uslu geçmişti.

Sonra karısına karşı içli, sıkı bir sevgisi vardı.

Yalnız görenlerin ve işitenlerin belki de başka manalar verebileceği bu dostluktan zevk alıyordu.

Dilruba H. hareketleri konuşması, oyalayışı ile genç zabiti kendine ısındırmıştı.

Binbaşı Faruk bu dostlukta yalnız biri birini anlamış iki insanın, hatta kadınlık, erkeklik ayırt etmeden anlaşmış iki arkadaşın kafa ve duygu birliğini buluyordu.

Hatta bu tanışmadan (Narin) bile bahsetmedi.

Niçin bahsetmediğini kendisi de pek bilemiyordu. Bunda bir tehlike gördüğü için değil.

Bahse değeri olduğu için de değil.. çünkü uzun saatlerini zapt

teden Dilruba H. bahse değmez bir kadın değildi.

Binbaşı Faruk bu dostluğu (Narin) e açmak değil, Hatta bu münasebeti hissettirecek bir patavatsızlığı yapmaktan bile korktuğunu hissediyordu.

Bu akşam bile yemeğe gelmeyeceğini söylerken:

— Bir Alman Jeneralinin şerefine ziyafet var, oraya davetliyim!

Demışti.

Bunu söylerken sesinin titrediğini kendi de anladı.

Bütün bu heyecanı Dilruba Hanımın akşam rengi salonuna girip genç kadının havasına ve kokusuna karıştığı zaman eriyip gidiyordu.

Dilruba Hanım bu akşam salonun sarı bal rengi aydınlığında limon rengi bir tuvaletle o kadar şık görünüyordu ki bu hepsi güzel eşya arasındaki abengi tamamıyordu.

Salona hafif bir inci çiçeği kokusu yayılmıştı.

Genç kadın binbaşı Farukun getirdiği çiçekleri gülmüş vazolara taksim ederken teşekkür ediyordu:

— O kadar severim ki, di-yordu. Hele bu kızızantemleri...

Yemekte Berlin seyahati konuşuluyordu:

Dilruba Hanım:

— Sizden bir ricam var Faruk Bey. Dedi. Hakkı Beye gidecek küçük bir el çantası var eğer ağırlık olmazsa size...

— Emredersiniz efendim. Gideceğim gün gelir, alırım.

— Çok naziksiz.

Yemek çok neş'el konuşmalarla geçti.

Gece bir parti biric oynadılar.

Genç Erkâniharp geç vakit hisara otomobile döndü.

Cengiz uyumustu. Hizmetçiler uyumustu, ona kapıyı (Narin) açtı.

Binbaşı Faruk artı bu resmî davetlerden sıkıldığını, böyle geç vakitlere kadar onu evinden rahatından ayıran bu siyasi angaryalardan usandığını anlatırken sesinin titrediğini kendi de hissetti.

Fakat genç kadının bu mazeretleri o kadar tabii karşılayışını görünce açıldı. Ferahladı.

Agop Efendi sana birçok altın ve elmas hazırladığını söyledi.

(Arkası var)

Dünya Hâdiseleri

Elmas
Ticaretini
Ölüyor

Dünyanın en kârlı ticaretlerinden biri de elmas ticaretidir. Çünkü bu ticaret, artık kalmamıştır. Amerikanın en zengin ve baş döndürücü bir faaliyet gösterdiği sıralarda en yüksek devresini bulan elmasçılık, şimdi, parasızlık yüzünden, para etmez bir hale gelmiştir. Elması öldüren Amerika olmuştur ve bunun iki sebebi vardır.

Birinci sebep şudur: Amerika, kredi ile çalışan bir memleketti. Binaenaleyh yabancı bir kimseye Amerikaya gittiği zaman karşısına bir elmas tacirinin adamı dikilir, ne yapar, yapar, ona erkeğe bir yüzük, kadınsa bir broş aldirtirdi. Esasen almamak için sebep yoktu. Çünkü bu alış, veriş son derece müsait şartlarla yapılıyordu. Haftada elli kuruşa...

Bu elması alan adam derhal bir fotoğrafçıya koşuyor, resmini çıkartarak arkada bırakığı akrabalarına gönderiyor, onlarda resimde gördükleri elmas yüzük manzarasından Amerika'da çabuk para kazanıldığı zannediyorlardı. Bu hal, aynı zamanda Amerikaya muhacir de celbediyordu.

İkinci sebep ise, muhaceretin kesilmesidir. Amerika hükümeti, haricden gelen muhacirlerin miktarını tahdit eder etmez avlanacak müşterileri bulunamadı. Derken araya içki yasağı girdi. Amerika halkı, evvelce, bir meyhaneye veya çalgılı eğlence mahalline gittiği vakit kravatına ilaştirdiği iğneyi veya parmağına geçirdiği yüzüğü etrafına gösterebiliyordu. Fakat içki yasağıyla beraber bu gösteriş imkanı da kaldı. Avrupa'daki vaziyete gelince: Amerika'da bu mata para etmedikten sonra eski dünyada geçen bir nesne olabileceğini zannetmek elbette ki hatadır. Elmas ticaretini, şimdilik, işte bu yüzden ölüyor.

İngiltere ile İran Arasında

İngiltere ile İran arasında açacak yeni bir hâdiseler oldu. İran hükümeti, verdiği bir karar ile İranda petrol arama hakkına dair İngiltereye vermiş olduğu imtiyazı feshetti. Bu imtiyazı işletmek hakkı Anglo - Persiyan isimli şirkete ait bulunuyordu. Müddetinin bitmesine henüz 28 sene vardı. Ayrıca İran hükümeti ile bu şirket arasında mevcut imtiyaz mukavelesinin, bunun, iki tarafın kararla feshedilebileceğini kaydetmekte idi.

Anglo - Persiyan petrol şirketinin en fazla hisse senetleri bizzat İngiliz hükümetinin elinde bulunmaktadır. bu itibarla fesih kararı hem mevcut mukaveleye mugayir, hem de İngiltereye karşı bir nümayiş telâkki edilmektedir. Yalnız fesih kararında yeni müzakerede bulunarak gadre uğrayan İran hukukunu siyanet etmek endişesinin kayıtlı bulunması, İngiltereyi bir parça memnun etmiştir. Maamafih Lonradan gelen malûmat, bu hususta bir anlaşma yapılamadığı takdirde mukavelelerin bir taraf kararla feshinden dolayı icap eden tedbirlerin alınması için İngilterenin bütün hukukunu mahafaza etmekte bulunduğuna dair İran hükümetine tebligat yapılmıştır.

Yarım Asırlık Ebe Hekimi

Doktor Besim Ömer Paşa Ebelik Zamanlarına Ait Hatıralarını Anlatıyor

İrade ile Gidilen Evlerde Bazen Hasta Yerine Karşımıza Kimler Çıkardı? Şeyhin Okunmuş Kuşağı, Yazılı Hırkası - Eli Güzel, Gümüş Çakılı, Altın Makas - Nabız Muayenesi Nasıl Yapılırdı? - Acem Elinde Tabanca ile Üstümüze Yürüyünce... - Sultanları Nasıl Doğurturduk? - Kediotu Sulfatosu - Besim Ömer Paşanın Elinde Doğanlar...

48 senelik ebe hekimi Müderris Besim Ömer Paşanın yarım asırlık meslek hayatı meğserse, ne heyecanlı hatıralarla dolu imiş. Muhterem doktor, bu hatıraları, bana anlatırken eski ünleri yaşıyor gibi idi:

— 300 rumi senesinde mektepten çıktım. 301 senesinde de aynı mektepte, fenni kıbale muallim muavinliğini deruhde ettim. Paristo 4,5 senelik tahsilimi yaptıktan sonra, Tıbbiye Mektebinde bilfiil muallimliğe geçtim. Bir taraftan muallimlik yapıyor, bir taraftan da güç doğumlara davet olunuyordum.

İlk Davet..

İlk çağırıldığı yer, Fatihte dersiâm hocalarından birinin evinde idi. Refikasının doğurmakta güçlük çektiğini, mahalle kahvesinde haber almıştı. Bir müddet ne yapacağını şaşırın hoca, nihayet komşularından biri sağlık verince, hemen koşup beni davet ediyor. Hastaya zamanında yetiştiğim için çocuğu tehlikesizce aldım. Hocafendi, okadar memnun oldu ki, oğlunun adını "Besim," koydu. O zamanlar, doğumlar bile padişahın iradesiyle olurdu. Birinin karısı doğurmakta müşkülât çekti mi, atebî felekmertebeğe sığınır, padişahın imdat isterdi.

Sultan Hamit Baş Ebe İdi..

Sultan Hamit, adeta başebe olmuştu. Nerede kim doğursa ilk evvel saray haber alırdı. Bu yüzden benim çektiğim, anlatmakla bitmez. Meselâ gece yarısı uyukumdan uyandırıp bir telgraf uzatırlar: "Şimdi falan yerdeki vazihamil vak'asına serian müdahale edilmesi ve neticesinin iş'arı İradei Seniyei Cenabı Padişahlı muktezasındandır efendim!,"

Müdahale.. İyî hoşamma, çok defa hastanın evi şehrin bir bucağında olur, yetişecek vasıta bulunmazdı. Gece nin bir vaktinde Paşabahçesine gitmeği düşünün... Abdülhamit bu doğum vak'alarını bazan iş güç edindir, gidip gitmediğimi durmadan tahkik edip benden cevap isterdi.

Böyle irade ile gittiğim evlerde hasta bulamayıp geri döndüğüm zamanlar çok olurdu. Aaraba içinde, sarsıla sarsıla saatlarca yol gider, mahalle bekçisini uyandırıp evin adresini öğrenir, kanter içinde kapıyı çalarım:

— Hani hasta... Demiyse kalmadan eline ayağına sarılırlar:

— Allah, iki cihanda size yoksulluk yüzü göstermesin.. Veli nimet efendimize Cenabıhak bitmez tükenmez ömürler ihsan etsin..

Çok geçmeden anlarım ki, ne doğum var, ne de doğuracak kadın... Saraydan atıye koparmak için böyle bir şey uydurmuşlar... Elimde kırmızı atlas torbayı göremeyince bayağı sukutu hayale uğrarlardı.

Ebelik Kimlerin Elinde İdi?

Ebeliğe başladığım zaman, elde Türkçe bir kitap yoktu.

Benden evvelki kıbale hocası, Vuçino isminde biri idi. Yarı Türkçe, yarı Ermenice, yarı Fransızca ders takrir ederdi. "Ebelik," isimli ilk Türkçe meslek kitabını yazdım. Ebe Mektebinde Türkçe tedrisat mecburiyetini koydum.

Ebelik bir takım cahil acuzeler

lerin elinde idi. Bu acuzeler şarap gibi eskidikçe kıymetlenirdi. Eli güzel, gümüş çakılı, altın makas gibi şöhrat almış olanları bile batıl itikatlara esir, fennin icaplarından habersiz koca karırlardı. Çocuk doğuramayanlara akla hayale gelmez şeyler yaparlardı. Kimisi şeyhin okunmuş kuşağını hastanın beline sarmış kalker, kimi yazılı hırkayı sırtına geçirir, kimi köpek yalağundan su getirip kocasının avucundan içirtmek isterdi. Daha neler, neler...

Beni vaktile mülkiye mezunu bir zatın haremine çağırılmışlardı. Kadıncağ z, hakikaten çok ıstırap çekiyordu. Evin içi telâş içinde idi. Ben geldiğim zaman Üsküdarın bilmem neresinde bir ebe sağlık vermişler, ona adam koşturulmuştu. Mülkiye mezunu zat artık dayanamdı:

— Çekilin, kimse olmasın... Ebelerin başı burada yahul. Diye bağırdı. Hemen müdahale ederek çocuğu aldım. O zamanki çocuk, yakın tarihlere kadar sefirlerimizdendi.

Ebe Hanıma Hediyeler

Kadın ebelerde bilgiden ziyade, hoşmeşreplik, güler yüzlülük, ihtiyarlık aranırdı. Ebe, doğumdan birkaç ay evvelden tutulur, evine sabun, kahve, esvaplık çamaşır gibi hediyeler gönderilirdi. Bu hediyelerin birer manası vardı. Sabun, "Ebe Hanım senden temizlik isterim!," Demekti. Esvap ve çamaşır "Başka yerde giydüğünü bizde giyme!," kabilinden bir ima idi. Kahvede de: "Uyanık dur. Uykuya dalmal, ihtarı gizli

Evkaf İşleri

İstanbulda Evkafın Olmıyan Bina Yok Gibidir

bir hal yaptıracağı ve seyahatin bu tasavvurla alâkadar olduğu hakkında deveran etmiş olan rivayetler asılsızdır.

Rüştü Bey diyor ki: — Ben İzmirde Evkafa ait zeytin meseleleriyle meşgul oldum. Bu sene muhtelif mntakalardaki zeytinliklerimizde (36) bin çuval kadar mahsulümüz vardır. Bunun nisfını sattık. Ayvalık, Bergama ve Ödemiş zeytinleri tamamen, Bühraniye ve İzmitinkiler de kısmen satılmıştır. Kalan kısmı toplattıracağız. Bunun için de birkaç fabrika ile anlaştık, bunlardan zeytin yağı yaptırarak piyasa bulunca satacağız. Yağ yapmak için ayrıca fabrika ve tesisat yaptıracağımız doğru değildir.

Tütün Deposu Meselesi

İzmirde (400) bin liraya yaptırdığımız tütün deposunu seneliği (50) bin liraya ve üç sene müddetle bir Amerika şirketine daha evvelden kiraladık. Bu yeni bir şey değildir. Birkaç gün sonra da Ankaraya döneceğim.

Rüştü Beye: — İstanbulda nekadar, "evkaf," bulunduğunu sorduk, şu cevabı verdik: — tetkikatımız bitmedi. Biraz bekleyiniz, neticeyi alınca size müspet bir şey söyleyebilirim.

Küçük Bir Hesap

Rüştü Beyin verdiği kat'î rakama itiraz eden kendi tetkiki-mizle takribî bir hesap yapmak istedik. Vardığımız netice şu oldu: Belediye birkaç sene evvel nümerotaj yaparken İstanbul'da (135) bin bina ile (45) bin kadar arsaya numara koymuştur. Bu itibarla İstanbul'daki bina ve arsaların miktarı tamam (180) bini buluyor demektir. Biz bu (180) bin parçanın nekadarının mülk ve nekadarının vakıf olduğunu öğrenmek istedik ve Tapu ile Evkaf İdaresine, İstanbul'un eski tarihini bilenlere mü-racaat ettik. Öğrendik ki:

İstanbul'da sırf mülk arsa ve binaların miktarı (180) bin parçanın azamî onda birin tutmaktadır. Bu vakıf parçaları içinden de ancak (1500) kadari sırf vakıf, yani akar, diğerleri ise mukataalı veyahut icareteyinli vakıftır. Şu hale göre İstanbul'daki bina ve arsaların (162000)i Evkafa ait demektir. İstanbul muharebe neticesinde fethedildiği için Osmanlı hükümdarları bütün şehri vakıf etmişler ve şehrin bir kısmını hükümet erkânına ve yüksek memurlara vermişlerdir.

Yalnız İstanbulda nüfus ve ahşap bina adedi artınca sık sık büyük yangınlar başlamış ve İstanbul harap olmuşa yüz tutmuştur. İstanbulu harbiden kurtarmak için o zamana göre bir ser'î hile yolu düşünülmüş ve yangın yerlerindeki vakıf arsaların satılmasına karar verilmiştir:

Herkes vakıf arsaları ev yaptırabilecek, fakat bunun için de evkafa peşin ve veresiye olmak üzere, yani muaccel ve müeccel namlarla bir miktar para verecektir. İşte (icareteyinli) vakıf usulü böyle başlamıştır. Elyevm İstanbuldaki bütün binalar, az bir istisna ile bu çeşit vakıftır. Halk icareteyinli binalara tasarruf edebiliyor, fakat malik olmuyor, varissiz vefat edince bunlar evkafa kalıyordu. Yeni evkaf kanunu Millet Meclisinden çıkınca icareteyinli vakıflar tamamen tasfiye edilecek, halk o zaman malik vaziyetini de kazanacaktır. Bu malûmattan da bir netice çıkarmak icap ederse, denilebilir ki: İstanbulda toprağı evkafa şu veya bu şekilde ait olmıyan bina yok gibidir. Taksimde yeni yapılan muazzam apartmanlar da dahil olarak!

idi. Ebelerin ailede mühim mevkileri vardı. Bütün ev ebe hanımın önünde ardında dolaşır, onun bir dediğini iki etmezlerdi.

"Besim Ömer, Benim!.."

Memlekette aşağı yukarı ilk erkek ebe benim. Kadın ebeler, "Lavta," dedikleri ebe hekime daima tercih edilirdi.

Lâlelide oturduğum zamanlarda idi. Bir gün kapı çaldı. Uğak hastalandığı için ben açtım:

— Kimi arıyorsunuz efendim?

— Besim Ömer Beyi..

Dedim ki:

— Besim Ömer Bey benim..

Derhal yüzünün rengi değişti:

— Şey dedi, bir vazihamil için çağıracaktım..

— Nerede hastanız?

Derhal bir yalan uydurdum:

— Ben, icap ederse yine gelirim.. şimdilik ihtiyaç yok.

Anlaşılan Besim Ömeri yaşlı bir adam zannediyordu, beni karşısında görünce hastaya çağırılmaktan vazgeçmişti.

Bizim mektepten çıktığımız zamanlarda doktorlar, kadın hastaların yanına bile yaklaşamazlardı. Öyleleri vardiki, çarşafının altından nabzını tutturur:

— Erbabsan hastalığını anladırlerdi.

Siz Şu Taassuba Bakın..

Bir hoca, bu cahilâne taassup yüzünden karısını gözgöre kaybetmişti. Kadın, dehşetli kan zayı ediyordu. Beni bulup getirdiler. Müdahale edeceğim amma, kocası bırakmaz. Okadar uğraştığım halde softayı razı edemedim. Kadın da iki saat sonra can verdi.

Durun, Paşa Esvabımı Giyeyim!..

Ebelik yüzünden birçok defalar hayatımızın tehlikeye girdiği olurdu. Bir gece, Mahmutpaşa'da bir hanıma çağırıldım.

Kendim bir parça rahatsız olduğum için muavinlerimi gönderdim. Geceyarısı, kapı çaldı. Muavinlerim perişan bir halde, baş açık, çekersiz içeri girdiler:

— Bu ne hal? diye sordum.

Anlattılar:

— Kocası bir türlü bize el dokundurmayor. Az kaldı bizi dövecekti. Ustamızı çağıralım diyerek kendimizi zor dışarı attık.

— İyî amma, dedim, sizi döven, beni de döver... Bari, durun da şu paşa esvabımı giyeyim.. Belki heybetimden korkarlar..

Resmî elbisemi giyip kulçımı belime taktım. Ne dersiniz, herif benden fena halde çekindi. Ağzını bile açamadı. Çocuğu hâdisesiz doğurttuk..

Kımladama Yakarım!..

Tahtakalede bir acemin evinde başıma gelenleri sormayın.. kadın, bir türlü doğuramıyor, biz üç hekim kanter içinde uğraşyoruz. Kocası acem, elinde roover aşağı yukarı dolaşmaya başladı:

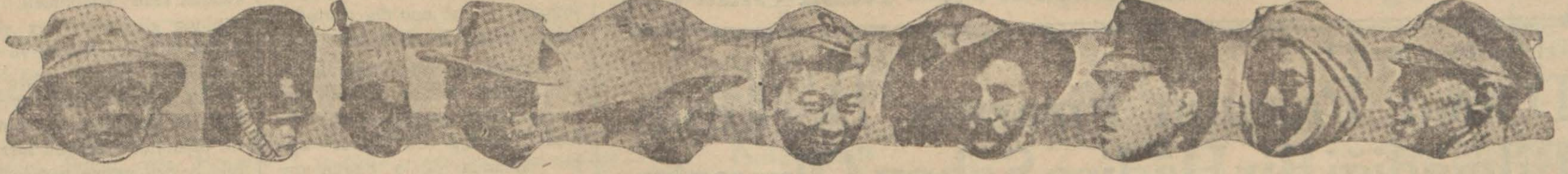
(Devamı 10 uncu sayıta)

Haftada Bir Defa Neşrolunur Ve Bütün Dünya Matbuatını Size Getirir.

GÖRDÜKLERİMİZ

Dünya Matbuatında Çıkan Meraklı Hikâye, Yazı Ve Makaleleri Bulacaksınız.

MUHTELİF MİLLETLERE MENSUP ASKERLERİN GİYDİĞİ GARİP ŞAPKALAR

İngiliz askerinin şapkası

Danimarka askerinin şapkası

Sudanlı askerinin fezi

Afrikada askerlerin kullandıkları başlık

Alman kasketi

Çin askerinin başlığı

İtalyan askerinin tıylılı şapkası

Avusturya askerinin şapkası

Cezair askerinin başlığı

İngiliz tayyare neferi başlığı

BİR HİNT RACASI BÜLÜĞA ERİNCE

Hindistanda Racalar bülüğe erdikleri zaman hususî bir düğün yapılır. Yukarıdaki resimde bülüğe erdiği için sarayında merasim yapılan Bahadır isiminde bir genç Racayı görüyoruz.

Amerikan Kadınları Kocalarını Niçin Boşarlar?

Dünyada en çok boşama olan yer Amerika'dır: Karı kocaları evlerini yıkıma sevkedene sebep kuvvetli olmak gerektir. Fakat mahkemelerde boşanmak için gösterdikleri sebeplerden bir kaçını aşağı kaydediyoruz. Şunlara dikkat ediniz.

Richard isiminde biri yeni bir otomobil satın alıyor. Otomobili kendisi idare ediyor, fakat karısına yanında oturmayı müsaade etmiyor, onu müşterinin oturacağı yere oturtuyor. Kadın, bunun üzerine boşama davası açıyor ve davayı kazanıyor.

Oklahoma şehrinde adamın biri, karısı tarafından dövüldüğünü ve karısının iyi yemek pişirmediğini iddia ederek boşanma davası açmıştır.

Bu karı koca beş ay evvel evlenmişlerdir.

Şikago'da Misis Pawlovski'nin boşanma için bulduğu sebep te mühimdir.

Beş sene evvel bu kadını kocası sokağa göndermiş. Kadın

eve döndüğü zaman masa üzerinde şu notu bulmuş:

"Ben kaynanamla yaşamaya karar verdim. Onu senden fazla seviyorum."

Kaynanası dediği kadın tabii karısının anasıdır. Madam Pavlovski beş senedenberi ne anasını, ne de kocasını görmediği için boşanma davası açmıştır.

Yine Şikagolu Madam Bessi'yi kocası böyle garip bir tarzda boşamıştır.

Erkek birkaç sene evvel bir fiçi ile Niyagara şelâlelerini atlamak üzere evden çıkmış, bir daha dönmemiş. Kadın bir müddet gazetelerde kocasının muvafakiyetine ait haber aramış, nihayet aldatıldığını anlamış. Bir müddet beklemiş, sonra boşanma davası açmaya karar vermiş.

Massacuset şehrinde bir kadın, uykusunda kocası saçlarını kestigi için boşanma davası açmış.

Diğer bir kadın, kocası kaçak viski yaparken ona bekçilik yaptırdığı için boşanma talebinde bulunmuştur.

BERLİNDE KADINLARA ZARAFET DERSİ VEREN MEKTEP

Almanya'da kadınlara tavur ve hareketlerinde zarif olmayı öğretmek için bir mektep vardır. Bu mektebe bilhassa genç kızlar devam etmekte ve bunlara mankenler vasıtasıyla amelî dersler verilmektedir. Yukarıda görülen iki resim, iki dersten birer sahnedir. Soldaki resimde genç kıza zarif bir tarzda duruş, sağdaki resimde zarif bir oturuş öğretilmektedir.

Spor Kulübü Yahut Aşk Kulübü

Kız Ve Erkekler Burada Tanışıyor, Sevişiyor Ve Evleniyorlar

Londra'da azası kız ve erkeklerden mürekkep bir spor kulübü açılmıştır. Bu kulübün adı şudur:

"En iyi dostluk, spor sahasında temin olunur."

Bu dostluğu tesis ve temin maksadile kulüp muhtelittir. Azası arasında hem kızlar, hem erkekler vardır. Kulüp dahilinde yüzme, kürek çekme, koşma, atlama gibi her türlü atletik spor hareketleri yapılır. İçtimai toplanmalar, danslar tertip olunur.

Bu suretle başlayan dostluk, aşka kadar gidebilir ve birbirini sevenler evlenebilir.

Zaten kulübün en büyük gayelerinden biri azasına böyle bir istikbal teminidir. Onun için kulübün ismi spor kulübü, fakat hakikatta aşk kulübüdür.

İtalyan Güzeli

Musolini İtalyan kızlarının güzellik müsabakasına iştirakini yasak etmiştir. Çünkü İtalyan başvekili böyle bir müsabakanın bir nevi kadın ticareti olduğuna kanidir. Faşizmin böyle bir ahlâksızlığa müsaade edemeyeceğini söylemiştir.

Bununla beraber İtalyan gazetelerinden biri bir güzellik müsabakası açmış ve yukarıda resmini gördüğümüz Madga birinciliği kazanmıştır.

Dünya Etrafında Yeni Bir Devriâlem Seyahati

Bütün Seyahatte Yalnız İki Defa Konak Yapılacak

Amerika'da bazı tayyareciler önümüzdeki nisan ayında başlamak üzere yeni bir devriâlem seyahatine hazırlanmaktadır.

Bu seyahatin uzunluğu 4500 kilometredir.

Tayyareler yalnız benzin almak üzere iki defa karaya inceklerdir. Seyahati yapacak olan pilot Major Ammel isimindeki meşhur Amerikan tayyarecisidir.

Takip edilecek yol Nevyork, Novo-Skotia, Londra, Berlin, Tokyo, Alaska, Nevyork'tur. Tayyare benzin almak üzere Tokyo ve Berlinde inecektir.

Bu seyahat için tek satırlı bir tayyare kullanılacaktır. Bu tayyare 40 bin liraya mal olacaktır. Her biri 1000 beygir kuvvetinde iki motörü bulunacaktır. Tayyarede iki pilot, bir telsizci ve bir mühendis bulunacaktır.

300 METRE YÜKSEKLİKTE ŞEHİR ÜZERİNDE BİR UYKU

Nevyorkta yetmiş beş katlı bir bina yapan işçiler şehrin üzerinde 300 metre yükseklikte bulunan dedemirler üzerinde öğle istirahatini yapıyorlar.

İnsanlar Hayatlarını Nasıl Kazanırlar?

İnsanlar hayatlarını kazanmak için ne garip, ne akla, hayale gemiyen işler görürler. İşte size bir iki misal:

Holivot'ta Harry isiminde biri vardır. Vazifesi sadece efendisinin arkasından sandalyasını taşımaktır. Sinema Müdürü stüdyo içinde mütemadiyen faaliyette olduğu için, oturmak istediği yerde sandalyaya arayıp vakit geçirmelerine meydan vermemek üzere, bir

sandalyacı tutmuştur. Bu adam elinde sandalya efendisini takip eder.

İngilterede bir izdivaç komisyoncusu vardır. Bu adam bir Yahudidir. Bu adam, cebiz parasının yüzde beşine mukabil mü-kemmel bir düğün yapmayı teahhüt eder.

Bir Yunanlı, Avrupada topladığı eski elbiseleri Afrika Zencilerine satarak zengin olmuştur.

İTİHAT

TERAKKİ

VE

Nasıl Doğdu?.. = Nasıl Yaşadı?.. = Nasıl Öldü?..

Tefrika Numarası : 1

— Her Hakkı Mahfuzdur. —

Damat Paşanın Firarına Herkesin Bilmediği Bir Hâdise Sebep Olmuştu

Sultan Saçını Yolarak "Evlâtlarımı İsterim,, Diye Bağırıyordu

Abdülhamit, (Çit köşkü) nün küçük salonunda ayakta duruyor, o gece tiyatroya davetli olan misafirler hakkında (ikinci esvapçı İlyas Bey) le konuşuyordu... Sarayın, (saltanat kapısı) nın önünde (ikindi nöbeti) ni yapan bahriye muzikası, (travyata) nın ağır bir parçasını çalıyor. Bu soğuk kânunuevvel gününün sert ruzgârı, musiki nağmelerini birbirine karıştırarak uzaklara doğru savuruyordu. Salona, birdenbire başmüsaşip Cevher ağa girdi. Elindeki küçük zarfı, Abdülhamite verdi.

Abdülhamit, zarfı açarken İlyas Bey sessizce çekildi. Başmüsaşip de kapıdan çıkarak orada emre intizar etti... Fakat bu intizar çok sürmedi. Abdülhamit zili çaktı. Başmüsaşip tekrar içeri girdi. Abdülhamidin rengi bembeyaz kesilmişti. Pürüzlü bir sesle:

— Ben, içerli gidiyorum. Çabuk İsmet Beyle Ahmet Celâlettin Paşayı bana gönderin.

Dedi... Baş müsaşip, geri geri giderek kapıdan çıkıyordu.

Hünkâr:

— Dur...

Diye onu durdurdu ve sordu:

— Bu mektubu kim getirdi.

Baş müsaşip, ince ve titrek bir sesle cevap verdi:

— Aliyetüşşan hazretlerinin sarayından bir Ağa getirdi efendimiz.

— Ağa, gittimi?

— Hayır efendimiz. Cevap bekliyor.

— O Ağayı harem kapısının önündeki tüfekçilerin odasına koyun. Kimse ile konuşurmayın.

— Ferman efendimizim...

Baş müsaşip, süratle dışarı çıktı, Camkânîli kapının iç tarafında nöbetçi yaver ve müsaşiplerin arasında ayakta duran ince ve uzun bir harem ağasına baktı. Ağanın yüzünde, büyük bir endişe ve ızdırıp vardı.

Başmüsaşip, kapının dibinde duran hademelere, paltosunu işaret etti. Giydi. Ağanın yanına geldi,

— Buyurun kapı yoldaşım. Beraber gidelim.

Dedi... Onu aldı. Harem dairesinin kapısı önünde, tek bir odadan ibaret olan tüfekçilerin nöbet odasına getirdi, ikindi namazından henüz avdet eden tüfekçi Boşnak Bekir Ağanın kulağına eğilerek:

— Bu ağa, burada kalacak. Kimse ile konuşmayacak. Efendimiz irade buyurdular.

Dedi ve sonra, İsmet Beyle Ahmet Celâlettin Paşayı çağırma gitti.

★

Abdülhamit (Dairei mahsusa) daki odasında, bastonuna dayan-

mış, ayakta duruyor. Çağrıtıklarını sabırsızlıkla bekliyordu. Kapı açıldı. Evvelâ (Esvapçıbaşı İsmet Bey), sonra da (Serhafiye Ahmet Celâlettin Paşa) içeri girdi... Her şeyde ve herkesten hislerini saklamıya çalışan Abdülhamit, gelenleri mümkün olduğu kadar güler yüzle karşılayarak:

— Galiba soğuk var. Üzümlü-şe benziyorsunuz.

Diye söze başladı. Birkaç saniye böylece konuşarak heyecanını yendikten sonra:

— Garip değilmi?.. Hemşireden şimdi bir mektup aldım. Mahmut paşa sabahleyin köşkten çıkmış. Daha halâ avdet etmemiş. Hemşire, fena halde telâşlanmış. (Ne yapalım?) diye bizden soruyor.

Şimdi burası, bir imtihan odasına dönmüştü. Abdülhamit, sözlerinin ne tesir hâsıl ettiğini anlayabilmek için dikkatle karşısındakilere bakıyor, bu meseleden haberdar olup olmadıklarını onların çehrelerinden anlamıya çalışıyordu. İsmet Beyle Celâlettin paşa da, hünkârın gizli endişesini hissetmekle beraber susuyor; ona, son sözü söylettikten sonra cevap vermek istiyorlardı. Fakat bu hesaplarında aldandılar. Çünkü Abdülhamit, birkaç saniye susarak onların yüzüne dikkatle baktıktan sonra açıkça sordu:

— Siz ne dersiniz bu işe?..

Artık, bu suali cevapsız bırakmak mümkün değildi. Fakat İsmet Bey, daima olduğu gibi sükûnetini muhafaza ederek önüne bakmakla iktifa etti. Ahmet Celâlettin paşa, cevap verdi:

— Vallahi bilmem ki efendimiz... Ferman buyrulursa, şöyle el altından telâşsızca bir tabarri ettirelim.

Sükût, tekrar birkaç saniye sürdü. Abdülhamit, elindeki bastonu, hafif hafif yere vuruyor; artık öfkesini ortaya dökecek sebep aradığı anlaşılıyordu.

Gözleri, birdenbire Ahmet Celâlettin Paşanın gözlerinde temerküz etti:

— Taharri ettirelim diyorsun.. Vaktile tarassut ettirilseydi daha iyi olmaz mıydı?.. Bu adamın halini bilmiyordunuz?.. Yalnız kendisi ortadan kayboldu, bir şey değil..

(Yine Beyoğluna gitmiş, frenklerle ziflenmek için bir köşeye çekilmişti,) der, geçirdim. Fakat oğulları da ortada yokmuş.. Sabahleyin onları almış, gitmiş, bu vakte kadar köşke dönmemiş..

İsmet Beyle Celâlettin Paşa kendilerini zaptedememiş:

— A. A. A.

Diye birer hayret nidası çıkararak, ellerini ağızlarına kapamış, birbirlerine bakıyorlardı,

★

Evvelâ (harem kapısı) nda tüfekçilerin odasında (ihtilâttan men) edilen harem ağası isticvap edildi. Bunun ifadesine nazaran sabahleyin (Seniha sultan) ın köşkünde şöyle bir hâdise vechiş. Sultan hazretleri, mutadı veçle (alaturka) saat ikiye doğru uyanmış.. Epeyce zamandanberi (zevci muhteremi Mahmut Paşa hazretleri) le darğın olduğu için, yine bermutat yalnızca kahvaltı ediyormuş. Ayakta duran hazinedar ustaya:

— Paşa, nerede?..

Diye sormuş. Hazinedar usta, söyleyip söylememek için kısa bir tereddüt devresi geçirdikten sonra,

— Şimdi hamamdan çıktılar, tuvaletlerle meşguldürler, aslanım. Demiş. Fakat bu kısa cevap, sultanı tatmin etmemiş:

— Ya, anda kim varmış?..

Diye tekrar sormuş. Hazinedar usta, bu suale birdenbire cevap veremiyerek ellerini oğuşturmuş. Fakat, sultanın ısrarına dayanamamış; N hayet:

— Şey, sultanım.. Kâtipleri, Salih Bey varmış.

Demiyse mecbur olmuş.

Sultan, derhal elindeki mineli çatalı, altın kahvaltı tepsinine atmış:

(Arkası var)

Gençler Ne Düşünüyor ?

(Baştarafı (incl sayfada)

Kemal Kadir B. diyor ki :
" — İnkılâp, beşerin lâyk olduğu yükselmeye kavuşması için şuurunun alevlenmesidir. İşte Türk İnkılâbı da her İnkılâp gibi bu şuur alevlerinin topluluğudur. Fakat onu diğerlerinden ayıran büyük bir fark var :

İnkılâbımız büyüklüğü kadar seri, sîrati kadar isabetli olmuştur. Türk İnkılâbından başka hiçbir İnkılâp bu kadar kısa bir zamanda dünle bugün arasında böyle büyük bir uçurum açamamış, açtığı uçurumu da insan kafalarile doldurmadan geçememiştir. Çünkü onların alevlenen şuurları hedefini zikzaksız tayin edemedi. Dünya bu kadar isabetli oku ancak Türkün yanında görebildi.

Bu büyük harikaları sade Türk İnkılâbında gören tarih, onu İnkılâpların güneşi saymazsa nankör derim. Bu İnkılâbın ve onu yaratanların isimleri bugünkü neslin ve yarınki nesillerin nur alacakları en büyük kaynaktır.

Tabiatın bir kanunu vardır: Yaşamak için kuvvetli olmak lâzım,, Nasıki ölüm yaşamağa kudreti kalmıyanları bu kanunun hükmüne göre seçer ve ayırır. İhtisadı sâhâda da buhran aynı işi görür. Buhranın tesirile yıkılan fert veya zümre çatıları, zamanın ihtisadı ve içtimal şartlarına uyamıyan gayritabil varlıklardır. Adımları cemiyet hayatı ile bir olan insanın buhrandan korkmasında bir mana ve sebep yoktur.

Her insan mutlaka kutsal bir varlık tanrı. Ben kendimi müstesna sayacağım.

Bugün ferdi ve cemiyeti ayrı ayrı tetkik edersek her ikisinin de dayandığı temelini aile olduğunu görürüz. Her hangi meslek veya mezhebin aile mefhumu üzerine yaptığı tesir şu veya bu cephesindedir, esasına değildir. Onun ruhuna tesir edebilmek için insanlığın zihninden - her sahada - bütünü yakınlık duygu ve bağlarını söküp atmak icap eder ki bunun mümkün olmayacağına da binlerce senelik tarih isbat etmiştir. Mümkün olacağını farz etsem bile hayırlı netice vereceğini hiç ummayorum.

Hayattan korkmak mı?

Çok tuhaf sual. Bence: hayattan korkanların zaten yaşamak hakları yoktur.

Gaye, bir takım güçlükler mahsulüdürki insanlar onu yüksek tanrı. Gayesiz hayat düşünülemez. Her adım gayeye ulaşmak için bir harekettir.

Şu halde insanların büyük bir şevk ile koştukları güçlükler mecmuundan korkmalarını çok lüzumsuz vehim sayarım.

Yaşayış düşüncelerinde muhtelif şekiller tanımiyorum. Her yaşayan varlık mahdut günlerini mes'ut geçirmek ister. Kullanılan vasıtalar ne kadar çeşitli olursa olsun netice birbirine benzer.

Acaba istenilen saadet tahakkuk eder mi? Evet, diyemem. Çünkü beşerin arzularına hayat bir hudut koyamamıştır. Her kafada başka bir kalıba giren bu mefhum tam elin dokunduğu anda söner ve başka bir şekil alarak uzaklaşır. Onun için bende saadeti tutmak değil, ona daha çok elimi dokundurmak, kısaca: "Çoktan daha çok gaye tophyan bir hayat,, isterim.,,

Hukuk Fakültesinde Konferanslar

Bugün saat 16,5 da, Hukuk talebe cemiyetinin tertip ettiği konferanslar serisinin birincisi, müdorris Muslihiddin Adil Bey tarafından hukuk fakültesi konferans salonunda verilecektir. Hatip "Türk gençliğinin mesuliyeti" mevzuu etrafında söz söyleyecektir.

Bugün ve bu akşam son olarak

MİLLÎ Sinemada TRADER HORN

"TÜCCAR HORN," film Anadoluya gideceğinden son gününden istifade ediniz. Matineler : 2.30 - 4.30 Akşam 9.30

FAHİŞENİN BELÂLISI

Aşk, heyecan, ibretamiz ahlâkî film. Çarşamba gününden itibaren ALKAZAR'da

Seslerin en ruhlusunu, en güzelini RICHARD TAUBER'in BİR AŞK NAĞMESİ büyük filminde Perşembe akşamından itibaren MAJİK'te işiteceksiniz.

Arkası gelmeyen büyük bir kalabalık kütlesi Sarıcalar Kraliçesi GİTTA ALPAR'I ARTİSTİK SINEMASINDA KADIN SEVERSE filminde görüp dilyor ve nazarı takdirle seyrediyor. Haveten : En son FOX Journal'da Troçki'nin Türkiyeden hareketli ve Kopenhag'daki konferans. Bu film yalnız bir hafta gösterilecektir.

akşam saat 21,30 da

Uç Saat

Operet: 3perde 27 tablo
Yazan: Ekrem Reşit Bestelleyen: Cemal Reşit Umuma

3 haftadanberi oynanmakta olan operetin son haftasıdır.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

ALBERT PREJEAN

Georges Van Parys'in PARMİ LES FLEURS

ve C'EST PAS JUSTE

arkılarını ANNABELLA ile beraber

GAİP ÇOCUK

filminde taganni edecektir.

En Son Keşiflere Ve Tetkiklere Göre

HAZRETİ YUSUF ve HAZRETİ MUSÂ

Yazan: Ömer Rıza

— 11 —

Kadın Bir Oğul Doğurdu Onun Güzel Olduğunu Görerek Üç Ay Sakladı

İsrailin Mısırdan hurucu hâdisesine hâkim olan bir menkıbe, Musânın kıssasıdır. İbrani şekli Moşeh olan Musâ kelimesinin Mısırca olduğu çoktanberi kabul edilmiştir. Musâ, birçok Mısırlıların isimlerine mülâsik görülen Mes'in aynıdır. Tutmosis namile tanıdığımız Firavunun adı Tut-mes, ismini Ramses şeklinde tanıdığımız Firavunun adı Ram-es'tir. Manaları, "Tut" ve "Ra", dan doğanlardır. Mısırca mes kelimesine bir ilâhın ismi tekaddüm etmektedir. Fakat Musâ, muayhit olduğu için onun ismine Mısır ilâhlarından birinin ismi tekaddüm etmemiştir.

Bazı Mısıriyat âlimleri Musâ kelimesinin "doğan çocuk" veya "doğan oğlan" kavramındaki Mes'i'den gelme olduğunu söylüyorlar.

Fakat bu iki telâkide de birçok şüpheler var. Kitabülhuruçta (2: 10) pek sarıh bir surette anlaşıldığına göre Firavunun kızı Musâ'ya sudan çıkarılmasına mebnî ona Moşeh demiştir.

Eski Mısırlıların yazlarından anlaşıldığına göre Mısırlılar umumiyetle Nile "su", derlerdi. Birisi "su", dan içtim, dedi mi, maksadı Nil suya içtim, demektir. Tevratta da bu kelimenin bu şekilde kullanıldığını görüyoruz. Kitabülhuruçta (7: 15) inde, "Firavun suya doğru çıkıyor, nehir kenarında onunla mülâkat için dur", ve (8: 20) de "Rap Musâ'ya dedi ki sabahleyin erken kalk ve Firavunun huzurunda dur. İşte o suya doğru çıkıyor", denilmektedir. Bunlarda sudan muradın Nil olduğu gayet sarıhtır. Firavunun kızı tarafından Musâ'ya verilen isimde bu "su", ya da işaret vardır. Firavunun kızı Musâ'ya Moşeh demişti. Bu kelimenin son maktâ olan şeh Mısırlılar arasında dere, göl manasında ve bilhassa Nilin büyük kolları hakkında kullanıldı. Meselâ Nilin "Fiyom", a kıvrılan büyük koluna da şeh denilirdi. (Musâ) kelimesinin Nil ile alakası da bu suretle tavazzuh ediyor. Kelimenin ilk hecesi olan "Mo", ise oğul, evlât manasında kullanılan "tohum", dur. Ve bu suretle Mo - şeh kelimesi "Nil evlâdı", Nil yavrusu manasına geliyor.

O hâlde Firavunun kızı, Musâ'ya Nilden kurtarmak hâdisesini onun isminde yaşatmak diliyerek ona bu ismi takmıştır.

Musâ'nın ismi gibi onun Nile atılması hâdisesine müteallik bütün tafsilâtta da Mısırın bütün ruhunu, bütün rengini görürüz. Böyle bir hâdisi ancak Mısır'da vukubulabilir.

Kitabülhuruç (2: 3) dinli-yelim: "Lâvilerden bir adam, Lâvilerden bir kız aldı. Kadın gebe kalarak bir oğul doğurdu. Oğlunun güzel olduğunu görerek onu üç ay sakladı. Onu daha fazla saklayacağından onun

için sazdan bir sepet alıp katran ve ziftle sıvadıktan sonra çocuğu onun içine koyup nehir kenarındaki sazlık arasına bıraktı."

Bu parçada mevzubahs olan Lâvilerden adam Musâ'nın babası ve Lâvilerden kız, Musâ'nın anasıdır. Bu çift evlendikten sonra kadın gebe kaldı. O zaman, İsrail kadınlarından birinin gebe kalması, derin, derin endişelerle karşılanan, birçok korkular ve kederlere sebebiyet veren bir hâdisi idi. Mısırlılar, İsrailin çoğalıp kuvvet bulmasına ve tehlikeli bir vaziyet almasına mâni olmak için yeni tedbirler almışlardı. İsrailin bütün ebeleri toplanmış, onlara İsrailden doğan her erkek çocuğun derhal öldürülmesi için kat'i emirler verilmişti. Ebeler de İsrailden oldukları için onların bu emre körükörüne itaatlerini beklemek imkânsızdı. Bu kadınlar, ellerinden gelen her şeyi yaparak bu emrin tatbikinden kaçınacaklardı. Nitekim öyle de oldu. Ebeler, doğan erkek çocukları öldürmüyorlardı. Bu da Mısırlıların gözünden kaçmadı. Onun için ebeler sorguya çekildiler. Fakat bunlar, işin içinden kolaylıkla sıyrılmışlardı. İsrail kadınları, ebeler yetişmeden doğruyorlardı. Bunların çoğu güçlü kuvvetli kadınlardı. Onun için ebe yardımına pek te muhtaç olmuyorlardı. Bunun üzerine Mısırlılar yeni tedbirler aldılar ve yeni doğan her erkek çocuğu nehre atmaya karar verdiler.

Musânın doğması bu sıraya tesadüf ediyor. Musânın anası, oğlunu kurtarmak istedi ve onu üç ay gizlemeye muvaffak oldu. Onu daha fazla gizlemeye imkân yoktu. Mısırlıların casuslar, bir gün bu çocuğu ya görecekler, yahut onun sesini duyarak görmek istiyeciklerdi. O zaman çocuğu kurtarmak ümidi zail olurdu.

Çocuğu seven valide, onu kurtarmak için başka bir çare aradı ve kitabülhuruçta anlaşıldığı veçhile bir sepet yaparak sepeti ziftle sıvadıktan sonra çocuğu onun içine kayup nehrin kenarındaki sazlıklara bıraktı.

Musânın anası, böyle yapmakla çocuğunu nasıl kurtaracaktı? Onun bu hattı hareketi, düşünülmüş, hazırlanmış ve tatbik edilmiş bir plândı. Musânın anası, bu plâni tatbik etmeden evvel günlerce düşünmüş, günlerce etrafı tetkik etmiş, gözetmiş ve nihayet karar vermişti. Onun etrafı tetkik etmekten anladığı şu idi:

Mısırın kibar hanımları, Nilde yıkanmak itiyadında idiler. Fakat bunlar bir kimseye görünmeden, bir kimsenin vücularını seyretmesine imkân vermeden yıkanmak istedikleri için sazlık yerleri seçerler ve orada suya dalarak yüzerler, yıkanurlar, eğlenirlerdi. (Arkası var)

Tayyare Piyangosunun Keşidesine Bugün Başlandı

Bugünkü Keşidede İkramiye Kazanan Numaraları Aşağıda Okuyunuz

On üçüncü tertip Tayyare Piyangosunun Beşinci keşidesine bugün öğleden sonra Darülfünun Konferans salonunda başlanılmıştır. Keşideye yarın Da devam edilecektir. Kazanan numaraları aşağıdaki sütunlarda bulacaksınız.

10000 Lira

Kazanan

21005

3000 Lira

Kazananlar

9128

44561

41100

20949

1500 Lira

Kazananlar

10933 42772

28575 30051

45354

1000 Lira

Kazananlar

25305 29193

8101 7750

29114 2390

9975 6262

10599

150 Lira

Kazananlar

1343 44969 16459 10446

30183 18620 15564 48151

22123 30003 9892 8149

7592 18095 13650 38955

11808 32168 42043 20659

36823 14392 49878 48062

13708 23788 27482 45750

41692 41198 44781 42909

16061 33597 26703 47548

28704 2011 35889 27044

27930

1508 43813

28129 12161 25022 20982

31193 35738 34015 40550

26653 10452 30274 40444

19352 21606 12256 48089

24588 33483 6546 13019

35675 46200 27655 26989

34466 6682 37131 27993

38772 29431 11684 13925

34624 33671 33265

40 Lira

Kazananlar

32704 8206 40281 24293

21823 38243 44989 45684

44965 41214 34647 32174

2922 32052 39548 47656

44918 24296 31349 23341

18102 19611 33632 49799

13057 22367 37035 3284

8933 49846 6073 44291

33952 8442 37939 7319

6625 15382 24782 29766

41914 801 13267 8560

49805 2860 20726 25283

36198 15791 33648 23645

49809 29074 38878 31783

39604 47527 12869 1890

17030 36297 33472 25956

46186 21226 14365 41210

32096 15453 31526 13373

43804 39635 15406 19849

40571 40599 27165 2933

4900 24292 13386 14353

19429 10079 47232 6136

8535 19628 49820 40266

44143 25396 2336 13553

2664 41119 37167 19627

7948 40441 27344 24990

43116 17272 36629 12618

3243 29379 14305 13505

7704 5226 8167 2119

16150 34634 2181 43964

5565 42334 22922 36161

29182 14276 12088 38669

3065 25222 8305 8110

42079 48207 25742 638

44871 12210 39180 25967

12001 402 45847 24855

45430 15227 18448 13659

13558 21519 3416 29285

13116 271 4844 17044

2304 33697 20520 18015

46734 6823 9985 32522

12445 16492 45049 22512

10815 3625 39658 26015

37990 47171 1197 34042

3577 34771 18680 4623

1496 42017 35988 24027

46108 13351 12049 35621

21076 9487 46667 27605

27998 20076 40408 17504

6493 32306

6515 11967 36759 36337

4165 41492 40468 15134

36572 14467 17600 38880

40222 3709 22089 15952

5628 15677 16047 24320

48116 25615 4128 35843

32312 10372 18537 19044

12544 24708 12075

41163 2152 41826 9414

7172 47549 14682 22580

23059 25896 40493 43526

37818 3512 25582 42214

19618 32967 34859 33739

36429 30795 18794 33695

15308 39144 30889 39203

7013 1320 2158 49537

24512 1067 4932 24939

1508 43813

28129 12161 25022 20982

31193 35738 34015 40550

26653 10452 30274 40444

19352 21606 12256 48089

24588 33483 6546 13019

35675 46200 27655 26989

34466 6682 37131 27993

38772 29431 11684 13925

34624 33671 33265

60 Lira

Kazananlar

18679 34677 15969 31757

38131 30353 32496 26033

8704 22087 33740 45574

42854 21143 23350 19231

18603 48807 20787 34653

10203 25220 41884 33256

42387 42628 13553 26633

9735 47407 31023 27751

6041 36456 37011 42328

45973 23297 11151 12569

32444 24569 20158 41821

28694 7410 48161 40891

21527 39275 46008 2594

17807 30524 32659 22805

34766 45689 48694 33933

25966 23501 43844 1002

4512 5273 43918 1698

16984 2099 37075 10301

24882 11822 49756 35905

48607 6097 41778 7026

49203 37062 16708 18270

49250 10695 27164 18373

13127 37632 37150 46487

40887 20189 37802 19583

20458 5016 7216 22065

48226 32852 298 26703

44442 30414 5698 46147

18319 17227 14049 46708

2693 4348 42475 25728

41425 16346 44385 48699

24405 32361 23870 23614

17995 36557

43871 17688 23197 49592

41733 29928 22230 37760

38539 45070 45399 31731

22366 47203

6047 9790 28473 17136

43236 46599 49291

16643 39155 19029 23239

2272 36522 36514

18409 8721 2248 8346

46755 36851 41681 45628

26954 13620 48952 9588

124 49462 24214 14388

18598 37057 37067 49932

13227 43159 10898 28381

49815 15241 31090 30354

OTUZ YENE EVVEL, BİZİ İDARE EDENLER...

Ali Şamil Bey Asilerin Reislerinden Bazılarını İşkodra'ya Getirdi

Evinde Misafir Etti İsyan Da Bitti

Muharrir ✱

Her Hakkı Mahfuzdur

—214—

Diye haykırdı.. O kalabalık arasında birdebire gürleyen bu ses üzerine herkes durdu: bu iki adama bakmaya başladı. O zaman, Osman paşa vaziyetteki vehameti anladı. Rengi sapsarı kesilerek:

— Hayır.. Ben bir şey yapmadım. Onu yaptırılar yaptırdı.

Diye aşağıdan almiya başladı. Fakat, esasen kararını vermiş olan Ali Şamil, tabii bu cevaba kani olmadı.

— Suus.. Ben hepsini biliyorum. Sen, kendi büyüğüne o hiyanetliği yaptın. İşte, ben de senin büyüğün sıfatına sana lâzım gelen terbiyeyle de veriyorum. Şuna buna güvenerek havaya kaldırdığın burunu yerlere sürüyorum.

Dedi; ve sağ elinin bütün kuvvetiyle Osman paşanın suratına bir tokat aşketti. Osman paşa, sendeledi. Mükabele etmek istedi. Fakat, Hergül gibi kuvvetli olan Ali Şamilin, biribirine müteakip indirdiği darbelere mukavemet edemedi. Arkasında koskoca Ferik üniformasına, göğsünde parhyan sırmalı yaver kordonuna rağmen, güzelce bir dayak yedi. Etraflarına toplanan, fakat korkudan bir türlü yanlarına yaklaşamayan yüzlerce halkın karşısında, Osman paşa çok feci bir vaziyete indi.

Ramazan esnasında Bayazıt camisi ve bahusus sergi tamamen hafiyelerle dolu olduğu için derhal mabeyne müteaddit jurnallar verildi. Artık bu, Bedirhan oğullarının kavga ve gürültülerinden bizar olan Abdülhamit, bu iki kardışın derhal İstanbul'dan çıkarılmalarını irade etti. Osman paşa Selâniğe, Ali Şamil Bey de tekrar İşkodraya gönderildi.

Ali Şamil Beyin İşkodraya vürüdü, Vali ve Defterdar, Kumandan ve saire gibi hükümet rüesasını korkutmakla beraber, halk arasında memnuniyeti mucip olmuştu. Çünkü halk, ona kahramanlık izafe ediyordu.. Aradan dört ay sükunetle geçti. Bir gün, hükümetteki alacaklarını alamayan (malisör)ler isyan etti.

İsyan, mühimdi. Gittikçe tevessu etmesi ve hatta İşkodrayı bile tehlikeye düşürmesi ihtimali vardı. Tehditkâr bir vaziyet alan asileri tedip etmek için hükümetin kuvveti kâfi gelmiyordu. Bilhassa kumandan aciz içinde çırpınıyor, birşey yapamıyordu. Hatta, asilere nasihat için gönderecek adam bile bulamıyordu.

Bu telâş içinde Ali Şamil B. kumandana müracaat etti:

— Bu işi bana havale edin. Ben onları teskin ederim.

Dedi.
Bu teklif, tabiidir ki gerek kumandanın ve gerek valinin canına minnetti. Ona derhalne-

zuniyet ve salâhiyet verdiler. Gözünü budaktan sakınmayan Ali Şamil gitti. İsyan rüesasile temas etti. Hükümetten istedikleri parayı bizzat alacağına dair teminat verdi.. İşkodraya ilk geldiği zaman (Eytam ve eramil) maaşlarından dolayı defterdara attığı dayığı hatırlayan asiler, bu adamın kendi haklarını da müdafaa edeceğine kani olarak:

— Ali Bego.. Her şeyi sende bekleriz.

Dediler ve silâhları terkettiler. Ali Şamil Bey, asilerin reislerinden bazılarını alarak İşkodraya getirdi. Evine misafir etti. İsyan da bu suretle hitama erdi.

Fakat bu hâdise, bu suretle hitam bulur bulmaz, vali ile kumandan düşünülür. Evvelâ, böyle bir isyana sebebiyet verdiklerinden ve sonra da bu isyanı (savveti hükümet) le teskin edemiyerek nihayet bir menfi vasıtasile halle mecburiyet his eylediklerinden dolayı gelecek mesuliyetten endişe ettiler. (Ali Şamil Bey, hem isyan çıkartıyor, hem de bastırıyor. Askerler üzerinde de büyük bir nüfuz ve kudreti vardır. Burada bekası caiz degildir.) Diye mabeyne telgraflar verdiler.

(Arkası var)

Yarım Asırlık Ebe Hekimi

(Baştarafı 6 ıncı sayfada)

Hele kılına hata gelsin!.. Üçlününde canını cehenneme göndereceğim!..

Arkadaşlar fena halde korkular. Ben, cesareti ele aldım. Herifin üstüne yürüyerek:

— Birak silâhını! diye bağırdım. Zaten şaşkına dönen adamcağız, derhal elini aşağıya indirdi. Silâhını aldıktan sonra bu sefer ben davrandım:

— Kimıldama, yakarım..

Ben, tabancamın tehdidi altında acemi dışarda tutarken arkadaşlar da içerde kodını doğurtular.

Acem, niceden memnun oldu amma, bizde hayli heyecan geçirdik.

En Tehlike'isi Sultanlar...

En tehlikelisi, sultan hanımların doğurması idi. Sultan Hamit erkek ebelerin doğuma müdahalelerini istemezdi. Şayet müdahaleye kat'î zaruret hasıl olursa kendisine mutlaka haber verilmesini şart koşardı. Bir gece, Boğaz içinde bir sultanın doğumuna nezarete bulunmak için çağırılmışlardı.

Sultan doğuramıyor, çok ıstırap çekiyordu. Bir az daha vakit geçerse belki de ölecekti. Ben telâş etmiye başladım. Can pazarı bu.. Müdahale edeceğim amma, irade var. Ne yapacağımı şaşırđım. Salonun içinde dolayışken bir harem ağası geldi. Deli yaver derler, cin fikirli bir zenci idi.

Salâhiyetini İstimâl Et!

— Ne düşünüyorsun paşa... dedi, Şevketmeap efendimiz, seni buraya için gönderdi? Korkma salâhiyetini istimal et..

Arabın sözü bana cesaret verdi. Müdahale ederek birkaç dakika çocuğu aldım.

Sultan Hamidin sarayındaki kadınlar için beni sık sık çağırıldılar. Kadınefendilere baktıktan sonra birer ikişer cariyeler kapıdan başlarını uzatırlardı. İrade varsa onlara da bakardım, bir gün, genç güzel bir Çerkes kızını muayene etmem için irade olduğunu söylediler. Fakat

cididi bir muayeneye müsaade yoktu. Entarisinin üstünden nabız uzatacak.

Ya Hastalık Efendimize Geçerse...

Ben de bu nabızdan hastalığımı keşfedecektim:

— Yoo.. dedim, ben böyle işe gelemem.. Ya, bu kız, efendimizin gözdelelerinden biri ise... Ya, maazallahitaala bir hastalığı var da Şevketmeap efendimize geçerse... ya adamakıllı muayene ederim, yahut mesuliyeti üzerine almam.. ozaman, tekrar irade çıktı:

— Diledikleri gibi baksınlar..

Kediotu Sulfatosı..

Bazan faka bastırıldığımız, gafil avlandığımız da vardı. Bir gece, Taşkasapta bir eve çağırıldım. Meğerse meşhurelerden birinin evi değil mi imiş? hasta yerine karşıma bir nazenin çıktı:

— İlle, beni muayene et, der durur..

— Hanımefendi, dedim, size kediotu sulfatosı yazayım.. sinirlerinizi yatıştır.. ve kendimi derhal kapı dışarı attım.

Ebeler, böyle daha ne tehlikelere maruz kalırlardı.

Duçar olduğum hastalıklar, romatizma, boronşit, hep ebeliğin yadigarlarıdır.

Gece yolda giderken ansızın pusuya düşürülüp soyulmak, dayak yemek, hatta öldürülmek bir ebe için hartada yazılı şeylerdi. Fakat bütün bu güçlükleri sıhhatte doğan bir çocuğu elimize aldığımız zaman unuturduk.

Vaktile doğurduğum çocuklar arasında bugün maruf doktorlardan, matbuat âleminde tanınmış simalardan, musikînasılardan, büyük devlet adamlarından pek çokları var..

Elimde Doğanlar..

Bazen yolda giderken birisi yanıma gelip şap diye elimi öper. Anlarım ki; elimde doğanlardan biridir. Doğurduğum çocukların resimlerle dolu iki büyük albümü var, Bu albümleri hayatımın en kıymetli birer hatırası olarak saklıyorum. ★ ★

Diplomatlara Hükmeden Gizli Kuvvetler

Hint İstiklâl Hareketi Ve Entelicens Servis

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kat yapıyor ve raporunu vermek üzere İngiltereye dönüyor, Hint milliyetperverleri bu heyeti bombalamaya karar vermişlerdir, tertibat almaktadırlar. Bu sırada Hindistanın Oodyepore prensliğinde bir İngiliz mürebbiyesi vardiki prenslik veliahtının çocuklarını terbiye etmektedir. Aynı zamanda İngiliz istihbaratına da malumat verir. Bu mürebbiyenin Hintli bir hizmetçisi vardır. Oğlu garsondur ve milliyetperverlerle temastadır. Kadın oğlundan iştiklerini mürebbiye nakletmekte, o da İngilizlere bildirmektedir.

★

İhtiyar hizmetçi hanımına bomba hikâyesini bir akşam vakti nakletmişti. Veliahtın iki çocuğu, bu sırada vazifelerle meşgul oluyordu. Mis Edit öğrenceğini öğrendikten sonra o akşam çocukları daha erkenden yataklarına yatırdı. Çünkü geçen defaki gibi bir yanlışlığa meydan vermek istemiyordu. Vazife icabı evden çıkamayacağı için evvelce aralarında karar verdikleri vehile lâmba ile işaret vermeyi düşündü. Fakat bu işaret şeklini tam bir sene evvel yeni vazifesine başladığı zaman kararlaştırmışlardı.

O vakittenberi bu vasıttan istifade etmiye lüzum hasıl olmadı için işe yarayıp yaramıyacağına tereddüt ediyordu. Herçebatâbât bir defa tecrübe yapmaya karar verdi. Üst kata çıktı, pencerenin önüne biri adı, diğeri kırmızı camlı iki lâmba koydu. Etraftan herhangi bir manaya atfolunmaması için de bir kitap alıp pencerenin önüne oturdu. Bu suretle, açık pencere önünde ve lâmba krşısında kitap okuyormuş gibi yaptı. Fakat kitabın yaprakları arasında bir mektup vardı ki, biraz evvel alalecele yazmıştı. Bu, bir telgraf sureti idi. İşareti gören İngiliz karakolu tarafından gönderilecek memur bu mektubu alacak ve yine karakolun hususî telgraf hattı ile her vakit kendisini ziyarete gelen İngiliz zabıtine çekilecekti. Herkes, bu zabiti, Mis Editin akrabası zannettiğinden, hiç kimsenin şüpheye düşmesine imkân yoktu.

Mis Edit lâmbaları yakalı yarım saat olduğu halde hiçbir ses, seda çıkmamıştı. Görünürde kimse yoktu. Evin içinde, arka taraftaki kısımda yatan hizmetçilerin horultusundan başka birşey duyulmuyor, ön taraftaki geniş cadde de, tek bir insan görünmüyordu. Kitabın yaprakları arasında tuttuğu mektubu bir daha gözden geçiren mürebbiye kâğıdı avucunun içinde büktü, yuvarladı ve okuyormuş gibi kitabın yapraklarını yavaş, yavaş çevirmeye devam etti. Fakat beklemeyi bir vazife bildiği bu pencere önü, onda, mahiyetini tayin edemediği garip bir ıztırap uyandırıyor.

Fakat az sonra uzaktan işittiği bir motosiklet gürültüsü, duyduğu ıztırapı derhal giderdi. Genç kadının geniş bir nefes aldı. Pencereden işilerek gürültünün geldiği tarafa doğru ihtiyatla baktı. Gelenin karanlığı içinde bir tek fener uçar gibi caddenin üzerinden kayarak yaklaşıyordu. Gelen yolcunun bir motosikletli olduğuna şüphe yoktu. Az sonra üniforması seçildi. Hafif bir seyir ile geldi, evin taraçası altında durdu. Motosikletli yolcu, bir İngiliz çavuşu idi. Makine durur durmaz kendisi de yere indi ve karanlıkta, bir tarafı bozulmuş gibi makinesini muayene etmiye başladı. Genç kadın aşağı inerek bu İngiliz askeri ile birkaç kelime konuşmak için çok sey feda et-

miye razı idi. Fakat buna imkân yoktu. Nazarı dikkati celbetmek ihtimali vardı. Biraz evvel hazırlayıp yuvarladığı yazılı kâğıt parçasını balkonun trabzını üzerine koydu ve bir fiske vurarak sokağa fırlattı. Aşağıdaki İngiliz askeri de zaten bunu bekliyordu.

Kâğıdın yere düşmesini bekledi, sonra makinesini elile yürüterek kâğıdın bulunduğu noktaya geldi, biraz daha meşgul oluyor gibi göründü, kâğıdı aldı ve makinenin benzin döğmesini açarak gürültü içinde uzaklaşmaya başladı.

Az sonra Mis Edit Şolver'in telgrafı askeri telgraf hattı ile ait olduğu zata çelmiş bulunu yordu.

Ertesi sabah erkenden İngiliz zabiti Mis Edit'i tekrar görmeye geldi. İşitip öğrendiklerini birer birer tekrar ettirdi. İlk evvel ihtiyar hizmetçinin bahsettiği Bomba hikâyesini, geçen Delhi vak'asına ait zannetti, biraz düşündükten sonra fikrini değiştirdi.

Bilhassa "Gemi" kelimesi onu düşündürüyordu. Filhakika, Hindistanın müstakbel idaresi hakkında tetkikat yapan heyet Londra'ya dönmek üzere vapurda ve bu heyet hakkında Hint milliyetperverlerinin iyi niyet beslemedikleri de herkesçe malûm bulunuyordu. Bu noktadan, hâdiseyi son derece mühim telekki ediyordu. Mis Edit'le tekrar tekrar görüştüktan sonra şimdilik ihtiyar hizmetçiyi bizzat dinlemeyi faydalı bulmadı, hizmetçinin oğlunun adresini notetti ve ayrıldı.

★

Hindistan'da çalışan İngiliz istihbarat teşkilâtının kadrosu son derece geniştir. Son senelere kadar bu teşkilâtın başlıca vazifesi komünistlerle mücadele etmektir. Fakat son zamanda onun faaliyet sahası şümulendirilmişti. Daha ziyade Hint Milliyetperverlerinin tahrikâtına ehemmiyet veriliyordu. Onun içindir ki İngiliz zabıt Bombay'a gelip te Odyepore'de işittiklerini amirlerine naklettiği zaman, herkesi derin bir endişe aldı. Derhal hüküm olundu ki mevzuubahs mesele, İngiltereye dönmekte bulunan Sir Con Simon heyetile alakadardır. Derhal telsizle geminin kaptanı vaziyetten haberdar edildi. Fakat vapur kaptanı aksi bir adamdı. Yine telsiz telgrafla verdiği cevapta, gemisinin bir korsan gemisi olmadığını ve içinde bomba ve silâh nevinden hiçbir şey bulunmadığını bildiriyordu. Bombay istihbarat merkezi, bu cevaba son derece sinirlenmişti.

İkinci bir telgrafla kaptana şu talimat verildi:

— Şakayı bırakınız. İngiliz imperatorluğu erkânının hayat ve mematları mevzuubahstır. Geminizi baştan nihayete kadar arayınız..

Bu telgrafın cevabı gecikmedi. Suvari, geminin her tarafının büyük bir dikkatle arandığını, fakat bahsedildiği vehile bomba, filân bir şeye tesaduf edemediğini bildiriyordu. Aynı zamanda soruyordu:

— Bombanın bulunması muhtemel mahaller hakkında malumat veriniz de ona göre hareket edilsin.. Fakat kaptanın istediği malumatı vermek mümkün olmadığından, vaziyet te çok mühim görüldüğünden gemi süvarisine başka bir telgraf gönderilmedi.

(Arkası var)

İngiltere Hükümeti tarafından Gazi Pz. ne hediye edilen eserin tercisümesi

CANAKKALE

- 180 -

Yazan: General Oglander

Türk Topçusu Kısmen İskât Edilmişti

Görünüşe nazaran Türk topçusu da kısmen iskan edilmişti ve ancak fasıllı bir surette atış ediyordu. Bu vaziyet karşısında eldeki ihtiyat kuvvetleriyle ne yapılıyordu? Asıl mesele bu idi.

18 taburun hepsini de ileriye sürmek Çanakkale kuvveti seferiyasının bütün taliini son bir hareketle denemek, varını yoğunu son bir tecrübe uğrunda feda etmek demektir. Çünkü bunlardan ve ufak tefek fırka ihtiyatlarından maada elde başka muharip kıta yoktu. Aynı zamanda Türklerin ihtiyat kuvvetlerinin miktarı malûm değildi. Binaenaleyh ihtiyat, bir kısım kuvvetin her ihtimale karşı elde bulundurulmasını emirdi. Fakat vaziyet, ihtiyat kuvvetlerinin hiç olmazsa kısmının derhal taarruza sevk edilmesini icap ettiriyordu. Ancak bu kuvvetlerin 42 inci fırka tarafından açılan gediğe sevk edilmek bu firkanın elde ettiği muvaffakiyeti inkışaf ettirmek mi, yoksa ilk taarruzların kırıldığı cephelerden yeni bir taarruz mu sevk etmek lâz mıydı?

Bu iki cihetten hangisinin daha muvafık olacağı aşikârdı. Fakat bu muharebe Çanakkale kuvveti seferiyasının yaptığı ilk siper muharebesi idi ve ihtiyat kuvvetlerini mağlûbiyeti tamirden ziyade elde edilen muvaffakiyeti inkışaf ettirmek için kullanmak prensibi henüz umumî bir surette teessüs etmemişti.

Binaenaleyh ve maalesef her iki kolordu kumandanı da eldeki ihtiyatlarla ilk hücumu mukavemet eden siperleri zapt etmek için tekrar teşebbüs edilmesine karar verdiler ve işlerin iyi gittiği cepheyi takviye etmek için hiçbir şey yapılmadı. Fransızların sol taraflarında bahriye fırkası olmak üzere o gün öğleden sonra saat 4 te tekrar Kereviz dere üzerindeki düşman siperlerine hücum etmeleri kararlaştırıldı. Bunun için de birinci bahriye livasının üç taburu ihtiyattan alınarak tekrar mensup bulunduğu fırkaya iade edildi. 5inci Gurkha taburu da Hindistan livası tarafından Zığindere sırtları üzerinde yapılacak yeni bir taarruzu takviye etmek üzere ileri sevk edildi.

Bir saat sonra Fransızların tayin edilen saatte hücumu hazırlanamıyacakları anlaşıldı. Saat beşte de General Gouraud General Hunter Weston'a bir haber göndererek Fransız kıtaatının o gün yeni bir taarruz yapabilecek bir halde olmadıklarını bildirdi. Bu şerait altında bahriye fırkasının hücumu da tehir edildi ve ancak Havvke bahriye taburunun sol cenahını ileri sürerek 42inci firkanın açık bulunan sağ cenahı ile irtibat temin etmesi emredildi.

Bu sırada da İngiliz hattının solunda Hindistan livası Zığindere sırtlarında ilerlemek için ikinci bir hücum kalkışmıştı. Fakat buradaki Türk piyadesini savmak veya yerinden oynatmak kabil değildi. Ateşleri de son

derece isabetli idi. Binaenaleyh Hindistan livası cesurane bir hücumdan sonra ağır zayıf ve rerek geriye püskürtüldüler ve beşinci Gurkha taburunun bütün İngiliz zabıtları bu muharebede maktul düştüler.

Zığın dere üstünde bulunan 14 üncü sikh taburunun zayıflığı da çok ağırdı. 15 İngiliz zabıttan on ikisi, 14 Hintli zabıttan on biri ve 514 mevcuttan 380 i maktul düşmüş veya yaralanmıştı.

Biraz sonra kolordu ihtiyatından iki tabur daha tefrik edilerek sol cenaha, General Cox'un emrine gönderildi. Acil bir lüzum karşısında kullanılmak üzere bir tabur da 88 inci livanın cephesine gönderildi. Bu suretle öğleden sonra saat beşte 8 inci kolordunun emrinde bulunan 12 tabur ihtiyattan 7 taburu harcanmış, ancak 5 tabur kalmıştı.

Çanakkale Seferi Maktul İngiliz Hükümetinin Kararı

Yeni teşekkül eden Çanakkale komisyonu, sefere devam edilip edilmeyeceği hakkında evvelki komisyonun başlamış olduğu müzakereye devam etmek üzere 7 haziranda içtima edebildi. İhtimardan birkaç gün evvel biri Lord Kitchner ve diğeri Mister Churchill tarafından kaleme alınan iki muhtıra komisyon azasına dağıtıldı.

28 mayıs tarihini taşıyan memorandumunda Lord Kitchner Fransa ve Flândr'daki vaziyetin tehlikeye ilka edilmesini ve her ne kadar ehemmiyetli olursa olsun ikinci derecede harekâta kalkışılarak İngilterenin emniyet ve selâmetini hiçbir suretle ihlâl edilmesini umumî bir prensip olarak ileri sürüyor, fakat diğer taraftan garp cephesinde kat'i bir netice istihsal edilmediği ve burada müdafaa vaziyetinde geçmek zarureti hasıl olduğu takdirde, bu presibin başka cephelerdeki harekâta devam etmeğe mani olamayacağını da ilâve ediyordu.

Çanakkale seferine gelince. Lord Kitchner bu Memorandumunda 14 mayısta müzakere edilen atideki üç çareî halli takrar mevzubahsediyordu:

- 1 - Seferden vazgeçerek Gelibolu yarımadasını tahliye etmek;
- 2 - Çok miktarda takviye kıtaatı göndererek süratle bir neticeî kat'iye istihsal etmek;
- 3 - General Hamilton kuvvetlerini pek fazla tezyit etmeden yavaş yavaş ve tedricî bir surette kabul olduğu kadar ileri harekâtına devam etmek.

(Arkası var)

Telefon Meselesi Tahkikat Safhasına Girdi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

komiseri Fuat [Bey şunları söylemektedir:

— "Mesele sarıhtır. Bu işe epeyce zaman evvel vaz'iyet edilmiştir. İş tabii mecrasını takip ederek ilerlemektedir. Mesele hükümetçe herhalde bir karara raptedilecektir."

Diğer taraftan haber aldığımız göre Telefon şirketi evlerdeki telefonların 500 mükâlemesinden 32, tacir telefonların 550 mükâlemesinden 35 lira almaktadır. Mükâlemeler beş yüzü geçtiği takdirde her mükâlemeye üç kuruş zamedilmektedir. Buna nazaran beş yüzü dolduramayan abonelerden beher mükâleme için (6) kuruş alındığı halde beş yüzü aşan mükâlemelerden beş yüzünden fazlası için mükâleme baş na dokuz kuruş alınmaktadır. Şirketten aldığımız malûmata göre üç senedenberi aynı tarife tatbik edilmektedir.

Tarifenin değişmesi ancak Tarife Komisyonunun kararile olabilir.

İleri atılan noktai nazar galebe ettiği ve şirketin tarifelerini indirmeye mecbur kaldığı takdirde halktan fazla alınan parayı iade edilip edilmeyeceği meselesine gelince: şimdilik bu hususta mütalea beyan edilmektedir.

Himayei Etfalin Teşekkürü

Istanbul Emin önünde güneş mağazası tarafından fakir kızlar için sekiz manto teberrü edilmiştir. Teşekkürler ederiz.

FRATELLI SPERCO

Enrico Sperco ve mahdumları halefleri Galata 6inci Vakıf han (Sabık Araypan Han) 1 inci kat 1-10 Tel. B. O. 4792-1 CIE ROYALE NEERLANDAISE vapur şirketi - Amsterdam

Anvers Rotterdam, Amsterdam ve Hamburg için yakında hareket edecek vapurlar: **Ulysses** vapuru 10 K. evvele doğru **Crestes** vapuru 22 kânunuevvele doğru.

Compagnie Royale Neerlandaise vapur şirketi vasıtasile ve bilumum Neerlandaises vapur acentaları arasındaki muhaberat sayesinde DÜNYANIN BÜTÜN LIMANLARI için emtia kabul edilir ve DOĞRU KONŞİMENTO verilebilir.

Yakında Burgaz, Varna ve Köstenceye hareket edecek vapurlar:

Orestes vapuru 15 K. evvele doğru. **Hercules** vapuru 28 K. evvele doğru.

Hermes vapuru 11 K. saniye doğru Amsterdamdan beklenen vapurlar:

Orestes vapuru 15 K. evvele doğru. **Hercules** vapuru 28 K. evvele doğru. **Hermes** vapuru 11 K. saniye doğru Amsterdamdan hareket edecek vapurlar:

Hercules vapuru 7 K. evvele doğru. **Hermes** vapuru 21 K. evvele doğru **NIPPON YUSEN KAISHA**

(Japon vapur kumpanyası)

Yokohama, Kobe, Dairen, Tsingtao, Shanghai, Hon'kong, Singapor, Colombo, Suez, Port Said, İzmir, İstanbul, Pire, Cenevre, Valencia Liverpool ve Glasgow limanları arasında doğru posta.

(Aktarmasız ve doğru) **Toyoaka Maru** vapuru 20 K. evvele doğru.

Dakar Maru vapuru 19 K. saniye doğru.

Ta'silât için Galata'da Altıncı vakıf Hattında FRATELLI SPERCO, ENRICO, SPERCO ve MAHTUMLARI halefleri vapur acentalarına müracaat. Tel. 4 - 4792 - 1

Haydutların İzi Üzerinde..

(Baştarafı 1 inci sayfa)

vaktile gelip gidenleri polise anlattım. Polisler temin ediyor: Katiller mutlaka yakalanacaktır.

Para Yüzünden!

Maktul kadının gelini de muharririmize şunları söylemiştir:

— Kaynanamın zenginliği her kesin ağzında dolayırdı. Ben bilmiyorum. Fakat herkes dedikodu yapıyordu. Kaynanamda bol para varmış. Kimseye beş para vermemiş. Bu sözleri elbette katiller de duymuşlardır. Ben böyle zannediyorum ki katiller bu sözleri inanarak kaynanamın paralarını ele geçirmek istemişler, bunun için de zavallı kadını boğmuşlardır. Fakat polisler durmadan uğraşıyorlar. Belki de bu herifler yakalanacak.

Yabancı Değil

Muharririmiz bu kısa görüntülerden sonra cinayetin işlenme şeklini tahkik etmeğe girişmiş, yeni izler elde etmiştir. Kuvvetli bir ihtimal olarak deyebiliriz ki katil veya katiller, kadını tanıyan, evi ve evin teşkilâtını bilen kimselerdir. Çok muhtemeldir ki ölen kadının zenginliği hakkındaki dedikoduları işiten şerirler, günlerce evi gözetlemiş, madamın gelip gitme, yatıp uyuma saatlarını öğrenmişlerdir. Bir ihtimal daha: Belki de şerirler, madamın tanıdığı bir kadın vasıtasile evin içi ve eşyaların yerleri hakkında da malûmat almışlardır.

Saat Üçte

Salı günü, yani cinayetin işlendiği gün, saat üçte maktül Madam Antuvanet sokaktan gelmiş, merdivenleri çıkmaya başlamıştır. Bu sırada madamın komşularından manikürcü Matmazel Aleksandra aşağı iniyormuş. İhtiyar kadın, komşusuna seslenmiş:

— Ben çıkıyorum, sen iniyorsun.

Matmazel cevap vermiş:

— Evet madam... Nasılınız bakalım?

— Biraz hastayım, doktora gidecektim gidemedim. Yarın gideceğim.

Matmazel Aleksandra:

— Geçmiş olsun, dedikten sonra madamı akşam misafirliğine çağırmış, fakat ihtiyar kadın bu daveti kabul edemeyeceğini söyleyerek şu cevabı vermiştir:

— Maalesef gelmem. Bu akşam altıda misafirim gelecek!

Kapı Aralık!

İhtiyar kadının genç komşusu

Matmazel Aleksandra akşam saat dokuzda işinden dönmüş, merdivenden çıkarken 51 numaralı dairenin kapısının aralık olduğunu görmüş, aldırmamış, kendi daireesine girmişti. Genç kız biraz sonra sokağa çıkmış, bu sefer saat 11 de tekrar dönünce madamın kapısının daha fazla aralık olduğunu görünce içeriye seslenmiş:

— Madam Antuvanet!

Fakat içeriden ses gelmeyince madamın kapıyı açık unutarak uyuduğunu zannetmiş ve kapıyı çelip kapatarak evine girmişti.

İşte polisin tahkikatile sabit olmuştur ki o akşam ihtiyar kadın meçhul eller tarafından evinin mutfağında elektrik telile boğulmuştur.

Esrarengiz Saat

Tahkikat ilerledikçe yeni hakikatlar çıkıyor. Madamın öldürüldüğü mutfakta araştırma yapan polisler mutfağın kenarında bir saat bulmuşlardır. Fakat bu saat her zaman madamın yatak odasında dururdu ve bozuktu. Saatin hiçbir sebep yokken mutfakta bulunması şu ihtimali canlandırmaktadır:

— Katil veya katiller ihtiyar kadını dışardan sesin daha az duyulabileceği bir yere götürmek istemişler, bunun için de kadını tanışmalarından istifade etmişlerdir. Odada oturdukları sırada saatin tamir edilmesini bahane ederek mutfağa götürmüşler, kadını da peşleri sıra çağırılmışlardır. Madam mutfağa geldikten sonra şerirler evvelâ kafasına ağır ve sert bir şey indirmişler ve kadın bu darbe ile yere yuvarlanmıştı. Bu sırada canavar herifle oracıkta ellerine geçirdikleri elektrik telile madamın gırtlakını sıkıştırdı ve feci cinayetlerini tamamlamışlardır.

Acaba!

Bu malûmatı okuduktan sonra. — Acaba katil, ölen kadının o gün akşam üzeri beklediğini söylediği, fakat ismini vermediği misafir olmasın, sualinin hatıra gelmemesi mümkün müdür? Fakat derhal ilâve edelim ki bu sırf bir faraziyeden ibarettir.

Son dakika

Zabıta sağlam bir ipucu yakalamış, hatta bu dakikada katili tutmuş addedilecek bir vaziyete girmiştir. Memurlarımızı tebrik etmekle beraber tahkikatı iskal etmemek için bu nokta üzerinde tafsilât vermeyi doğru bulmuyoruz.

İstanbul Belediyesi İlanları

Vesaiti nakliye resminden olan borcucaan ucuşu hacze tip 8-12-932 tarihinde satılacağı ilân edilen Kadıköy halk otobüs şirketine ait 3504 numaralı otobüse talip zuhur etmediklerinden ikinci müzayidesi olan 12-12-932 tarihine müsadir pazartesi günü saat 14 te Kadıköyünde hal binası önünde bilmüzayide satılacağı ilân olunur.

İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünden:

Kırk "40" adet ordu tipi sabra telefonu pazarlıkla satın alınacaktır.

1 - 40 "kırk" adet ordu tipi sabra telefonu pazarlıkla açık kırdırmaya konulmuştur.

2 - Kırdırma şartları kâğıdının tasdikli suretleri İst. Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü satınalma komisyonundan alınacaktır.

3 - Kırdırma Ankarada Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığında kurulacak alım satım komisyonu tarafından yapılacaktır.

4 - Kırdırma 26-12-932 tarihine rastlayan pazartesi günü saat (14) "on dört", tedir.

5 - Her istekli biçilmiş bedelin yüzde 7,5 olana (240) liralık muvakkat güvenme (teminat) larile belli saatten evvel komisyona gelmeleri.

ANKARA'da

Her türlü asri konforları, güzel manzarası, Şhi odaları ve mükemmel servisle tanınmış

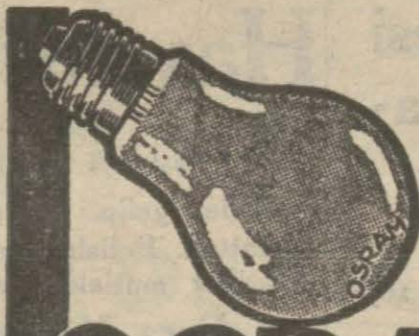
BELVÜ PALAS OTELI

Geçirmekte olduğumuz iktisadî buhran sebeble fiatlarında

Mühim Tenzilât Yapmıştır.

Elverişli
olması ziya
iktidarı ile
birlikte
OSRAM
ampulünü
en çok istimal
olunan ziya
menbaı mevkiine
getirmiştir.

OSRAM

"TAYYARE,,
YERLİ KOPYA KÂĞIDI
ve
YERLİ MAKİNA ŞERİDİ
Yalnız bunları istimal ediniz.
E. ŞULMAN

İstanbul, Galata, Perşembepazar
Ticaret Han No.: 26 - 27.
Telefon: 43500.

Bu Bahtiyar çocuk sekiz yaşındadır!

Sekiz senedir kumbarasına attığı paraların faizi, onun bütün üstbaş ve mektep masraflarına kâfi geliyor

Siz de Hemen İş Bankasına giderek çocuğunuza bir kumbara alınız!

Çok ucuz **KUŞTÜYÜ** Çok ucuz

İstanbul'da Çakmakçılar'da Bali Zade Kuştüyü fabrikasında yastık yorgan, şilte ve kuştüyü fiatlarında yüzde yirmi tenzilât vardır. Yılbaşına kadar kuştüyü kumaşları da bulunur. Tel. 23027

Son Posta Matbaası

Sahibi : Ali Ekrem

Neşriyat Müdürü: Halil Lâtfi

GRİPE TUTULMAYINIZ
Her sabah bir kaşe
NEOKALMİNA

Aldığınızda
Vücudunuza gripe karşı en kuvvetli silâhı vermiş olursunuz. Mideyi ve kalbi kat'iyen yormaz. 6 ve 12 kaşelik kutuları isteyiniz.

Yağmurlu, Rüzgârlı, Karlı havalarda

ELLERİNİZİ VE YÜZÜNÜZÜ

NIVEA - KREMI

ILE İYİCE ÜĞÜNZÜ

NIVEA - KREMI

ÇİLDE TAMAMİLE NÜFUZ EDEREK HİÇ BİR PARLAKLIK

BIRAKMADIGINDAN GÜNDÜZLERİ DE KULLANILABİLİR.

NIVEA - KREMI

DERİSİNE TATLI BİR RENK VERİR, ONU TAZE VE

SİHNETLİ TUTAR.

ÇIKIYOR

En güzide muharrirlerimizin iştirak ettikleri kıymetli eser
Muhtrah Hayat Takvimi

Yakında çıkıyor

Muhtrah **HAYAT TAKVİMİ'**ne iştirak eden muharrirler:

Takvim kısmı : Muvakkit Abdülmutâ

Sihih " : Doktor Muheta İsmail

İctimaiyat, : Felsefe muallimi Hilmi Ziya

Edebiyat " : Edip Poyamlı Safa

Yeni kanunlar; Nazif

Spor kısmı ; Muallim Sami

Ziraat " ; Hamdi

İhsaniyat, ; Hasan Namık Beyler.

Mükemmel MUHTIRA ve bir HARİTA'yı havi olan bu kıymetli eserin fiatı yalnız 25, ciltlisi 35 kuruştur.
Merkezi: İstanbul Maarif kütüphanesidir.

KİRALIK EV ve ARDIYE

Temiz tasarrufkâr ailelere
Mabrukattan, vesaiti nakliyeden,
havadan kazanmak ister misiniz?
Yazlık, Kışık, elektrik, su, nezareti
havi **KİRALIK mükemmel UCUZ
HANE (Sultanahmet)**
ayrı methallerle iki kısımda
1 inci kısım 3 veya 4 oda, 2 aptesthane
2 inci kısım 6 " 7 " 8 "
hamam bedii nezaret.
Erbabı Ticaret ve Sanayia:
Sahile pek yakın muhfuz metin
KİRALIK UCUZ ARDIYE(Yemişle)
İrae ve icar mahalli - Bahçekapı
Şamlıkarsısında CERMANYA Han
No. 40 Telefon 20162

ÇABUK ve SİHHİ
susuz, sabunusuz, fırçasız

TIRAŞ olmak
ister misiniz.

RAZVİTE

kromini kullanınız.

MIKROP olan fırçalardan, yüzünüzün cildini buruşturan potaslı krem ve sabunlardan kurtulursunuz. Küçük ve büyük tüpler vardır. Her yerde satılır. Deposu: Yeşildirek, Sıvacıyan Hanı No. 10
Tel. 20131

İst. Asliye Mahkemesi 6 inci Hukuk Dalresinden: Behire H. tarafından kocası Şehremininde Taymektepe sokak Karabali Mehmet Ef. mahallesi karakol sokak 26 No. lu hanede sakin Süleyman Ef. aleyhine ikame olunan boşanma davası hakkında verilen arzuhal mumalleyhin ikametgâhının meçbul olması hasebile bilâ tebliğ iade kılınmış ve buna binaen ilânen tebliğat icrası karargir olmuştur. Gıyabında şahit dahi dinlenmek suretile bu baptaki tahkikat ikmal olunmuş ve evrak mahkemeye sevkedilmiş bulunduğundan tarihi ilânın ferdastından itibaren on gün zarfında cevap vermediği ve icrayı mahkeme için tayin olunan 27-12-932 saat günü saat 10,30 da İstanbul asliye altıncı Hukuk mahkemesi dalresinde ispatvücut etmediği takdirde bilecümle vakıtan ikrar ve kabul edilmiş addolunacağı malûm olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

GRİP NEZLE

soğuk

ağrılığı ve

bütün

ağrıların
en birinci
ilâcıdır.

Dr. A. KUTİEL

Karaköy Bökçü fırtınası sırasında 34

İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünden:

Üç onlu, dokuz beşli sabra santrali pazarlıkla satın alınacaktır.

1 - Üç onlu dokuz beşli sabra santrali pazarlıkla kırdırma konulmuştur.

2 - Kırdırma şartları kâğıdının tasikli suretleri İstanbul Gü. Muhafaza Başmüdürlüğü satınalma komisyonundan alınacaktır.

3 - Kırdırma Ankarada Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığında kurulacak alım satım komisyonu tarafından yapılacaktır.

4 - Kırdırma 18-12-932 tarihine raslıyan pazar günü saat 14 (On Dört) dedir.

5 - Her istekli, biçilmiş bedelin yüzde 7,5'ü olan (243) lira muvakkat güvenme "Teminat" larile belli saatten evvel komisyonuna gelmeleri.